

BØRNE

TEATER

AVISEN

NR. 48

MAJ

1985

BØRNE

TEATER

AVISEN

NR. 48 MAJ 1985

ISSN 0900-0291

Børneteateravisen udsendes af Teatercentrum i Danmark Frederiksborggade 20, 3. 1360 København K. Tlf. 01-15 69 00

Ansvarshavende redaktør: Magnus Brandstrup (DJ) Mariedalsvej 7A 8220 Brabrand Tlf. 06-26 26 26

Børneteateravisen udsendes fire gange årligt til alle interesserede. Private abonnenter betaler 50 kr. årligt. Bestilling og afbestilling af abonnement foretages skriftligt til Børneteateravisen/Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring, udeblevne numre eller lignende rettes i første omgang til det lokale postkontor. Børneteateravisen/Teatercentrum orienteres af Avispostkontoret om den nye adresse. Kontakt kun Børneteateravisen/Teatercentrum ved fortsat fejllevering eller ikke ændret adresse.

Børneteaterbrochuren — en rød bog i A5 format — udkommer hvert år i begyndelsen af juni. Den sendes ligesom Børneteateravisen til alle daginstitutioner, skoler og andre, der er potentielle aftagere af børneteater. Hvis du er vant til at få Børneteateravisen, bedes du lægge mærke til, om brochuren osse kommer. Ellers spørg på det lokale postkontor.

Produktion: H.P. Sats I/S, Assens.
Trykning: Vestjysk Rotation, Vinderup.

Indhold

Debat side 2
Nye egne teatre side 3
Interview med Teaterkompagniet side 5
Portræt af Randers side 8
Børneteaterfestival side 10
Nye eksperimenter side 15
Regions-festival side 16

Dead-line for stof til næste nummer af Børneteateravisen er 1. august 1985. Avisen udkommer omkring 1. september. Indlæg til avisen sendes til: Børneteateravisen Frederiksborggade 20, 3. 1360 København K.

Forsiden
Kultegning af Mogens Gissel.

Debat

Vestenvinden ikke på video men på TV

I sidste nummer af Børneteateravisen står der at læse under overskriften »Vestenvinden på video«, at teatergruppen nu har kastet sig i grams for den væmmelige video-vampyr.

Den lille notits indeholder ganske vist ikke meget mere end den blotte konstatering: Vestenvinden har ladet sig forevige af DR med to af sine forestillinger: »La vær gevær« og »Et fremmed sted«. Men ovennævnte objektive facts er indplaceret på en side domineret af problematikken omkring video, hvor skuespillerforbundet og Thomas Winding i hver sit indlæg advarer børneteatrene imod spillfægtier med henholdsvis TV og video.

La det være sagt helt klart: Vi vil ikke på video. Teater er levende mennesker her og nu og ikke en kassette, der smides i VHS/Betamax og passificerer samtlige stuer i børnehaven.

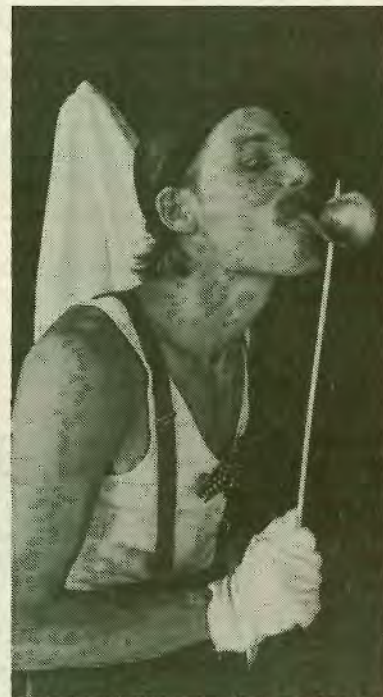
Men efter vores mening er TV (DR) og video to forskellige ting. Vi er enige med de to indlæg på foromtalte video-side omkring det principielle omkring børneteater og video. DR er vigtig, ikke mindst for at udbrede kendskabet til eksistensen af et dansk børneteater. Man kan ikke forbyde private at tappe forestillingerne fra TV og vise dem for venner og bekendte, men der er da fanden til

forskel på denne småkriminelle piratvirksomhed og så den velorganiserede video-business, hvor produktion, distribution og konsumtion antager helt andre dimensioner, og det kunstneriske indhold/udtryk helt er underlagt markedsmekanismerne.

Det er helt OK, at den ærede redaktør ønsker at kipe med flaget og kaste glans over debatten om børneteater og video/TV, men forsøget på at peppe avisen op med en gang redaktionel artikelmanipulation indpakket i EKSTRA BLADs fiduseri, er ikke den mest glansfulde måde at gøre det på. Nuvel, no bad feelings, debatten er nødvendig.

Den nyligt afholdte børneteaterfestival lod os forstå, at der er flere grupper i gang med TV-produktioner af deres forestillinger. Så la' os finde ud af, om vi kan hjælpe hinanden til at blive bedre TV-brugere.

Da vi i sin tid blev kontaktet af DR angående produktionen af de to udsendelser, var der fra B&U tale om et eksperiment. Man kan mene om resultatet, hvad man vil, det er måske ikke altid lykken at være prøvekanin, men vi synes selv, vi kan stå inde for produktet. Det er ikke TV-teater med hundredevis af klip, speciel drejebog osv., men det er heller ikke den rene affotografering. De to produ-

center eksperimenterede så meget, som det stramme budget tillod. Derfor blev der optaget lange sekevenser og få klip. Selvfølgelig skal børneteateret have de samme økonomiske betingelser mht. TV-produktioner som det voksne TV-teater. Men vi skal vel starte et sted og eksperimenter os frem?

Og helt ærligt: Vi fik også lidt lys i øjnene, da TV ringede på, uden vi dermed føler, at vi fuldstændig ukritisk gik i gang med

prøverne, men indrømmet: PR-trommen slog nogle kraftige slag, da kontrakten var i hus.

Men som sagt, la os få gang i debatten og f.eks. få etableret nogle workshops i stil med dem, TV arrangerede med danse/ballet grupper, så kan vi i praksis prøve kræfter med mediet og forhåbentlig blive dygtige nok til at lave et engageret professionelt børne-TV teater, der er andet og mere end den blotte affotografering af gruppernes turné-forestillinger, og som kan stå distancen mod satellitterne og »videoerne«. Der er mange andre muligheder end workshops: Forestil jer, at man efter endt turné med en forestilling trævlede den totalt fra hinanden og derefter strikkede den sammen til en TV-teater/film produktion. På den måde undgår man at sælge ud af varen, mens den er frisk og får mulighed for at ombearbejde et gennemprøvet produkt til et andet medie. Kunne video evt. bruges som fornuftig PR i form af små spots om vores forestillinger, eller egner videoen sig kun som en huskeseddel for os selv, når en hengemt forestilling skal genop-sættes og vi diskuterer arrangementerne? Flere ideer modtages/udveksles gennem bladets spalter.

Venlig hilsen,
VESTENVINDEN

Ikke kritik af RBOT-teatre

Som reaktion på sidste nummer af Børneteateravisen har formanden for Teaterforeningen for Næstved og Omegn, Jørgen Hvidtfeldt, sendt os dette indlæg:

Udnævnelsen af det nye teaterlovsrevisionsudvalg har ikke ligefrem vakt begejstring alle steder, bl.a. rettes der en række indvendinger mod sammensætningen i sidste nummer af Børneteateravisen. F.eks. hedder det: »Kan dansk teater være tjent med, at kulturministerens nye teaterlovsudvalg er et arbejdsgiver-udvalg,

hvor væsentlige faggruppers, branchers og teaterformers erfaringer mangler? — Er det et elite-teater, Mimi Jacobsen ønsker?»

Andetsteds i samme nummer bringes et lille uddrag af et interview med mig i Teaterbladet, hvor jeg udtrykker betænkelighed ved de manglende store sceneforestillinger for børn. Selv om jeg naturligvis citeres korrekt, kan uddraget måske efterlade det indtryk, at jeg forholder mig kritisk til de teatre, der er tilknyttet RBOT.

I den forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på, at interview-

wet er foretaget, før jeg blev udpeget til lovrevisionsudvalget. Det betyder naturligvis ikke, at jeg ikke mener, hvad jeg sagde i interviewet, men det betyder, at skulle jeg udtrykke det samme i dag, så ville jeg understrege, at grunden til de manglende store sceneforestillinger for børn ligger i, at tilskuddene til RBOTs teatre er alt for små, at de deltagende teatre er afhængige af at kunne sælge deres forestillinger til skolerne, hvorfor man oftest er nødt til at producere forestillingerne med gymnastiksale for øje, og at

en større købsinteresse fra teaterforeningernes side måske ville gøre det nemmere for mange af teatrene at producere forestillinger beregnet til at spille på en scene.

Jeg beklager dybt, at tre amter har forladt RBOT; det gør naturligvis disse vanskeligheder endnu større.

Som Bent Jeppesen siger det i samme nummer af Børneteateravisen; målet for såvel børne- og voksenteater er kvalitet og alsidighed. »Du kan bare slå op i vort program og konstatere det.«

Lad Saltlageret leve

Med stor undren og til stor fortrydelse har Foreningen Af Små Teatre og Børneteatersammenslutningen erfaret, at Københavns Kommune planlægger at nedrive Saltlageret for at give plads til et planetarium.

Foreningerne skal ikke tage stilling til, hvorvidt et planetarium er en vigtig og god ting for Københavns borgere og besøgende; men vi stiller os ganske uforstående overfor, at det ikke skulle være muligt at placere planetariet et

andet sted i byen, hvor man ikke først skal nedrive et velfungerende kulturhus.

For de turnerende gruppeteatre er Saltlageret eneste mulighed for at spille store, eksperimenterende forestillinger i hovedstaden, ligesom stedet har været ramme om mange spændende og nyskabende teaterinitiativer i København.

Vi ser med den største uro på den udvikling, der er i gang i det københavnske teaterbillede — en udvikling, der ser ud til langsomt

at kvæle eller nedkøle det nye og eksperimenterende og ensidigt at satse på det velkendte og etablerede.

Politikerne har allerede lagt Fiolteatret i guillotinen — og slikker sig nu om munden efter Saltlageret.

Foreningen Af Små Teatre og Børneteatersammenslutningen skal hermed opfordre de ansvarlige politikere til at se sig om i deres by endnu engang og finde en anden og bedre placering til det

påtænkte planetarium — og lade Saltlageret leve og bestå som et pulserende hus for det levende, spændende teater og den nye musik.

Selvom der måske ikke er så mange stjerner i Saltlageret som i et planetarium, kan osse kunsten og engagementet gøre, at der bliver højt til himlen i København.

FAST, Foreningen Af Små Teatre og Børneteatersammenslutningen
Jonna Oulund

Et nyt egnsteater på Mors

Limfjordsteatret håber at få penge til en fast stab på 10-12 personer.

En gruppe mennesker omkring Morsø Teaterkreds, Morsø Amatørteatersamvirke og Kulturelt samvirke på Mors har stiftet en selvejende institution »Limfjords-teatret«, der skal være egnsteater i Viborg amt og med hjemsted på Mors.

Det fremgår af en omtale i Kristeligt Dagblad, som videre kan berette, at initiativtagerne har udarbejdet et budget på 2,2 mio. kr., hvor man håber at kunne modtage 1,6 mio. kr. i støtte fra amt og kommune, der vil få halvdelen af

beløbet refunderet af staten.

Det er hensigten gradvist at opbygge teatret. Men målet er en fast stab på 10-12 personer, heraf 4-5 skuespillere. Den årlige produktion tænkes at bestå i 1 voksen-forestilling opført på faste scener samt 2-3 opsøgende forestillinger for børn og unge. — Desuden skal teatrets personale stå til rådighed som konsulenter og instruktører i forbindelse med amatørteater i foreninger og på skoler — og også for undervisning samt foredragsvirksomhed.

Initiativtagerne forestiller sig, at en væsentlig del af teatrets produktioner skal tage udgangspunkt i lokale emner.

Statsstøtte til egnsteater er ikke en naturlov

Herning kommune vil godkende Punch som egnsteater for at hente penge hjem fra staten

Når disse linier læses, har Herning byråd efter al sandsynlighed d. 21. maj godkendt Landsbyteatret Punch i Lund ved Herning som egnsteater.

Borgmester N. O. Hansen siger til Børneteateravisen, at man i Herning ikke er bange for at gå i front på det kulturelle område. Han mener, lederen af Punch, Jette Varn, altid har været aktiv og progressiv med sit teater, og hun har bevist, at hun kan samle folk omkring sig.

Der er dog ikke kontanter bag borgmesterens velvilje. Sagen er nemlig den, at kommunen ser en fidus i at godkende Punch som egnsteater for derved at hente en statsstøtte hjem med et tilsvarende beløb på godt 100.000 kr., som teatret nu modtager fra Herning kommune.

— Dette beløb bliver ikke forhøjet, bekræfter borgmesteren.

I kulturministeriet er man ikke sikker på, at det hele går så let, som man forestiller sig i Herning.

Her forklarer sekretær Birger Christensen, at man i ministeriet vil have vanskeligt ved at godkende et teater som egnsteater med så lav en støtte som godt 200.000 kr. Og han fastslår samtidig, at man vil sikre sig, at pengene primært går til teaterproduktion.

Den sidste bemærkning falder i forbindelse med udtalelser til Herning Folkeblad, hvor Jette Varn har sagt, at med forøgede bevillinger vil det blive muligt bl.a. at få genskabt en gammel prydhave ved teatret.

En mulighed for at få den samlede egnsteaterstøtte til Punch op på et for ministeriet acceptabelt beløb er, hvis Ringkøbing amt træder til. Ifølge Herning Folkeblad er der mulighed for, at amtet vil aftage flere af teatrets forestillinger end tidligere. Dette skal ses i lyset af, at amtet har meldt sig ud af organisationen Det Rejsende Børneteater og Opsøgende Teater (RBOT).

Fra Skægspires forestilling
»Den udødelige historie«

Nyt egnsteater på vej i Odense

Kulturrådsmanden foreslår, at Børneteatret Skægspire bliver egnsteater fra januar 1986 med en årlig støtte på ca. 1,3 mio. kr.

Hvis det går, som den konservative rådmand i Odense, Søren Møller, forventer, vil Børneteatret Skægspire fra 1. januar 86 blive etableret som nyt egnsteater.

Rådsmanden har i kulturmagistratens forslag til næste års budget foreslået, at der afsættes 6-700.000 kr. til formålet. Hertil kommer den automatiske fordobling fra staten.

I år har teatret modtaget 2-300.000 kr. fra kommunen, og sidste sommer kunne Skægspire

byde velkommen i nye lokaler, hvor man spiller stationært børneteater.

Søren Møller mener ikke, der bliver de store problemer med at få forslaget igennem byrådet, idet det samlede budgetforslag fra hans magistratsafdeling ikke overskrider den ramme, der på forhånd er aftalt.

— Det største problem, siger han, bliver at finde nye lokaler til Skægspire, idet udlejer af deres lokaler ønsker at sælge ejendommen.

Odense giver i forvejen egnsteaterstøtte til Teatergruppen Banden, og hvis Skægspire også bliver egnsteater, mener Søren Møller, at de to vil supplere hinanden, idet Skægspire laver decideret børneteater for mindre børn, hvor Banden fortrinsvis laver ungdoms- og voksneater.

Banden er egnsteater med 3-årige kontrakter uden specielle repertoire- eller andre forpligtelser. En lignende kontrakt finder Søren Møller det naturligt at lave med Skægspire.

SidEn Sidst

TRE AMTER har nu meldt sig ud af Det Rejsende Børneteater og Opsøgende Teater (RBOT). Det er Vejle, Ringkøbing og Ribe amter. De seneste udmeldelser gælder fra sæson 1986/87. Samtidig er der flere amter, hvor udmeldelse har været på tale. Formanden for RBOT, kulturudvalgsformand for Århus Amtsråd, Inger Mikkelsen, sagde på et seminar i Helsingør, at det i forhold til indeværende sæson vil betyde, at der vil ryge to ud af ti teatre ud af ordningen, og at der vil blive syv færre forestillinger ud af 34. Beløbsmæssigt er der tale om en reduktion på 1,5 mio. kr.

MEDBORGERHUSET RAMPELYS i Silkeborg arrangerer i år for tredje gang en børnekulturge. Arrangementet indeholder både aktivitets-værksteder med musik, dans, teater, samba, maskefremstilling og film, samt invitation til børnene om at bidrage med egne produkter. Til kulturugens aktiviteter har Arbejdsgruppen om Børn og Kultur indstillet en støtte fra kulturministeriet på 8.000 kr.

ULLA STRØMBERG, der bl.a. laver radioens teatermagasin »Teatertid« har under overskriften »Teatret i krise« skrevet følgende i Jyllands-Posten om manglende kvalitet i det danske børneteater: »Internt i børneteaterkredse har man altid skelnet skarpt mellem de gamle grupper og de nye. Men samtidig har en misforstået solidaritet holdt hånden over de rene amatører. Derfor er det en lige så stor pine for børneteaterfolkene selv, som for de skuffede publikummer, når unge, begejstrede mennesker uden ydmyghed kaster sig ud i at spille teater. Internt holder man seminarer på de årlige børneteaterfestivaler og diskuterer kvalitet, men der tales ikke højt, og de forskellige offentlige institutioner som børnebiblioteker og folkeskoler har ingen steder, hvor de kan henvende sig og få ærlige svar på, om en teatergruppe nu også er god nok. Og hvad gør de så?« — Herefter giver Ulla Strømberg nogle svar. Her i Børneteateravisen vil vi sende spørgsmålet videre til læserne. Vi modtager gerne indlæg i denne debat.

BØRNEPRESSECENTRET bliver nu en realitet. Omkring 1. juli vil centret begynde sit arbejde i lokaler hos Den nordiske Informationstjeneste om børn og kultur i Snaregade i København. Centret vil i det meste af 1985 koncentrere sig om ungdomsåret. Til dette arbejde har Dansk Ungdoms Fællesråd bevilget 155.000 kr.

TEATERFORLAGET DRAMA har nu etableret en abonnementsordning på forlagets udgivelser, hvor man enten kan abonnere på alle udgivelserne eller på enkeltkategorier af bøger. Abonnenter får 20 procent rabat.

To små maskotter

Maskotten til venstre, den lille bugtaler-Pjerrot, skal sammen med store Pjerrot, skuespilleren Leif Bach, gøgle i Tivoli-Friheden i Århus. Læs om Frihedens store sommerprogram på forsiden af 2. del.

BØRNETEATRENE i Århus er skuffede over Tivoli Friheden, der drives af Århus kommune. Sidste sommer købte Friheden for ca. 120.000 kr. forestillinger hos de århusianske grupper til opførelse på friluftscene. I år har Friheden ikke bestilt en eneste forestilling. Dette undrer grupperne, fordi flere af dem sidste år fik det indtryk, at den store succes, som forestillingerne var, skulle føres videre i år. Successen blev da også kraftigt ført frem af Friheden gennem Aarhus Stiftstidende. Endvidere har mange af områdets institutioner udtrykt tilfredshed med initiativet. I stedet for at bruge pengene på forskellige grupper har Friheden hyret multi-gøgleren Leif Bach som Pjerrot. Og han alene skal sommeren igennem underholde på Børnescenen.

AARHUS KUNSTMUSEUM tog et usædvanligt initiativ, da man i forbindelse med en udstilling om eventyr i billeder, lys og lyd af Ursula Reuter Christiansen og Henning Christiansen samtidig bestilte Mollio Masketeater til at opføre en eventyrforestilling for børn. Det blev til forestillingen »Den fortryllede skov« for 7-10 årige, der blev spillet otte gange under og i sammenhæng med udstillingen. (Foto: Ruth Egelind)

FIOLTEATRETs stationære virksomhed står ikke til at redde. Det sidste redningsforsøg blev gjort af SF i Folketingets kulturudvalg, hvor partiet forsøgte at få flertal for en ændring af loven for Den storkøbenhavnske Landsdelsscenen, som Fiolteatret er medlem af. Men da de radikale stemte imod, kunne ændringen ikke gennemføres. Partiets kulturpolitiske ordfører, Bernhard Baunsgaard, siger til Politiken, at Københavns amts socialdemokratiske flertal må tage ansvaret, fordi amtet ikke vil tilføre landsdelsscenen 0,9 mio. kr., som kunne have reddet Fiolen. Baggrunden for, at Baunsgaard ikke ønsker flere statsmidler til landsdelsscenen er, at han er principielt modstander af forhøjelse af bevillinger til københavnske teatre, som han mener i forvejen er forfordelt i forhold til provinsen. Tidligere har kulturminister Mimi Stilling Jacobsen nægtet at finde ekstra penge for at redde Fiolteatret. Den sidste chance for at redde teatret er nu, at Fiolteatret får status som egnsteater med kommunal støtte.

FIOLTEATRET har modtaget årets kulturpris fra Dansk Typografiforbund på 10.000 kr., og med den fulgte et ønske udtrykt af forbundsformanden Kaj Pedersen om, at Fiolteatret kan fortsætte som et af lysene i dansk kulturliv. Videre sagde han, at kulturpolitik er klassekamp, og at fjernelsen af støtten til Fiolteatret er en klar politisk handling.

POLITIKENs børneteateranmelder, Beth Juncker, skriver om sine indtryk fra Børneteaterfestivalen i Helsingør:

»Som man reder, så ligger man, siger et gammelt mundheld. Oversat slår det fast, at vi har det samfund, det liv, de politikere osv., vi fortjener. Den netop afsluttede børneteaterfestival viser, at mundheldet ikke altid holder stik. Dansk børne- og ungdomsteater er faktisk både langt større og langt rigere end vi har fortjent. For små og ofte utilstrækkelige midler bliver der her skabt noget af det bedste inden for dansk teater overhovedet. Paraplyteatret, Artibus, Turnus, Banden — der er noget at lære, inspiration at hente også for det teater, der kalder sig voksent og veletableret.

Det er en gunstig situation. Med voksne er det — groft sagt — ikke længere helt så vigtigt som med børn. Ingen skal jo alligevel komme og lære os andet end EDB. Vi ved, hver for sig, hvordan en teateroplevelse skal være, og det bliver vi ved med, medmindre vi ved en fejltagelse kommer til at opleve noget andet. Børn ved det ikke. Det er deres held. Med den både form- og indholdsmæssige bredde dansk børne- og ungdomsteater har i dag, får netop de mulighed for at erkende, at teater når det er bedst, sjældent er som man forventer. Der er grøde i børne- og ungdomsteatrene. Tradition, debat, eksperiment og en stadigt voksende professionalisme.«

DANMARKS TEATERFORENINGER har udsendt en rapport over foreningens aktiviteter i sæson 82/83. I rapportens forord skriver formanden K. O. Jensen, at med hensyn til forestillinger for børn og unge er teaterforeningerne en lille smule beskæmmet ved, at antallet af forestillinger er fal-

det. Dette set i forhold til, at det samlede antal opførelser i teaterforeningerne er steget med 13 procent. Om årsagen skriver K. O. Jensen, at det kan være pga. manglende bevillinger fra primærkommunerne til de enkelte teaterforeninger. Eller det kan være fordi antallet af egnede sceneopstillinger for børn og unge er reduceret, således at det i dag er meget vanskeligt at sammensætte familie-abonnement på grund af forestillingernes forskellige karakter.

BØRNETEATERAVISEN er kommet med i et forsøgsprojekt, der udføres af KLO — Den selvejende institution Kultur- og Literatur Orientering for Læsehandicappede. KLO har siden 1978 arbejdet på, at flere og flere trykte materialer indlæses på lydband til glæde for de mange medborgere, der er forhindret i at læse trykt tekst. Der gøres nu en særlig indsats for at udvide området af blade, tidsskrifter og pjecer, og det er i den forbindelse Børneteateravisen er inddraget i KLO's forsøg. Vi beder vore læsere gøre læsehandicappede opmærksomme på denne mulighed for at låne Børneteateravisen på kassettebånd. Udlånet kan bestilles hos KLO, Brøndstvej 4, 6600 Vejen, tlf. 05-36 31 78.

ARBEJDSGRUPPEN om børn og kultur har indstillet til kulturministeriet, at der gives 30.000 kr. til at gennemføre den danske del af et nordisk forskningsprojekt om børns brug og oplevelse af kultur- og fritidstilbudene. Kultursociolog Jette Forchhammer skal ved hjælp af to danske 4. klasser undersøge, hvilke fritidstilbud børn i 10-11 års alderen benytter sig af i to forskellige lokalsamfund. Tilsvarende undersøgelser finder sted i de øvrige nordiske lande.

JEPPE-PRISEN, der er det etablerede danske teaters årlige pris til sig selv, bliver i år uddelt på Betty Nansen Teatret ved en stor fest 2. juni. Der sendes direkte i TV. Af interesse for børneteaterområdet skal fremhæves, at forfatteren Kaj Nissen er nomineret til at modtage prisen for det bedste danske skuespil. Det handler om »Stadsmusikanterne«, som Kaj Nissen har skrevet til teatergruppen Dueslaget i Helsingør.

Villy Pirok i forestillingen »Løke's væddemål« (Foto: Margrethe Perelman).

Ud med det gamle pædagogiske teater

Mange nye teater-initiativer må opgive på halvvejen, fordi den vigtige administration glemmes, og fordi der er manglende kendskab til, hvordan forestillingerne sælges. På samme tid er det vanskeligt for de nye at blive accepteret blandt de gamle garvede grupper, mener Teaterkompagniet.

Af Magnus Brandstrup

Som så mange andre nye teatergrupper er Teaterkompagniet i Århus startet som et hold skuespillere, der som alt overskyggende interesse havde at spille teater. Og Teaterkompagniet valgte at spille for børn.

Og hvad skete der så? — Jo, så snart de var så langt, at de var klar til at vise noget for et publikum, opstod problemerne.

Pludselig måtte spillerne afsætte bunker af tid til administration, salgsarbejde, tekniske gøremål og meget andet, der lå uden for deres interesser og evner.

Således fortæller tre af Teater-

Børneteateret Teaterkompagniet fra Århus fortæller om nye teatres vanskeligheder med at blive accepteret

kompagniets fire faste skuespillere, Ole Bjørn, Villy Pirok og Klaus Rubin om gruppens start i 1981. Nu fire år senere er de en række erfaringsklogere, og samtidig ærgerlige over, at det tog dem så lang tid at finde ud af mekanismerne.

Start med en administrator

Som noget væsentligt fremhæver de tre, at deres medlemskab af Børneteatersammenslutningen blev et vendepunkt, idet de i denne sammenhæng kunne hente råd og vejledning fra andre grupper med større erfaring.

Deres bedste råd til nye teatergrupper er: Find en administrator, der kan lide at administrere.

Skuespillerne skal koncentrere sig om at lave teater, forny sig og blive dygtigere.

— For, som de tre fra Teaterkompagniet siger, som ny gruppe skal man lave dobbelt så gode forestillinger end de gamle, garve-

de grupper, der kan sælge på et gammelt, indarbejdet renommé.

Nu er Teaterkompagniet ved at være kendte. De har deltaget i fire børneteaterfestivaler, og i sidste sæson spillede de 100 forestillinger. Men deres erfaring er, at først efter 1-1½ år begynder efterspørgslen på en forestilling for alvor.

Det tredje teater

Teaterkompagniets fire faste spillere mødtes på dramalæreruddannelsen på Herning Højskole, og deres skuespilleruddannelse har de erhvervet sig på Århus Teater Akademi.

Hermed har de en noget anderledes baggrund end de øvrige børneteaterspillere. Samtidig er det også usædvanligt, at elever fra Teaterakademiet vælger at arbejde med børneteater.

Denne baggrund inden for det såkaldte »tredie teater« har Teaterkompagniet iøvrigt haft vanskeligt ved at finde respekt for blandt de øvrige børneteatre. Som

eksempel på dette fortæller spillerne:

— Vi bliver hele tiden stillet spørgsmål, der har deres udspring i den politiske 60'ers baggrund. Men vi har ikke til hensigt at udbrede et bestemt budskab med vores teater. Vi vil hellere stille spørgsmål. Og vi mener, at det sædvanlige spørgsmål fra andre grupper: Hvad vil I med den forestilling? burde erstattes med et: Hvad fik I ud af forestillingen?

Teaterkompagniets spillere er på den anden side heller ikke just blide ved mange af de andre grupper:

— Der er alt for meget pussete teater. Hvor bliver nosserne af i dansk børneteater? Hvorfor pakke børnene ind i vat? Mange er for selvhøjtidelige, når man tænker på, at en teaterforestilling trods alt kun er en enkelt time ud af et helt liv.

Vi skal overraske

Centralt for Teaterkompagniet er søgen efter ny inspiration. Nye

måder at fremstille erfaringer på. De mener, det unge publikum er trætte af de 117 forklaringer. De gider ikke hver gang, de ser teater, høre hele den pædagogiske smøre om, hvordan det hele hænger sammen. Det er pædagogerne meget bedre til.

— Nej, siger de tre skuespillere, vi skal give børnene noget andet materiale til at afsøge deres virkelighed. Vi skal give dem nogle visuelle oplevelser, der er anderledes end dem, de ellers oplever. Vi skal lære dem at se mere abstrakt på tingene. Vi skal give dem overraskelser.

Spillerne mener dog, at de andre grupper erkender, at der er behov for noget nyt — for eksperimenter, men ingen tager skridtet helt ud af hensynet til køberne. Det er de sikre hits, der vælges.

Teaterkompagniets spillere mener også, at mange af de gamle grupper har overtaget pædagogiske roller bl.a. ved en omsiggribende udsendelse af bearbejdesmateriale.

— Det er en undervurdering af ungernes fantasi, og hvis fantasien endelig tages alvorligt, så sker det åh, så pædagogisk, siger Ole Bjørn, Villy Pirok og Klaus Rubin, der iøvrigt alle arbejder som dramapædagoger ved siden af skuespillerarbejdet.

Teater for børn og unge 1985-86

Teatertilbuddene

fra den røde turnéteaterbrochure 1985-86

DEN RØDE BROCHURE skulle ha' været på gaden NU. Men pga. poststrejken i marts/april udkommer den først i uge 24.

Som en første orienteringsmulighed aftrykker vi her indholdsfortegnelsen og det aldersopdelte register fra den røde brochure.

Ved hvert teater i det alfabetiske register er anført et telefonnummer, hvor teatret skulle kunne kontaktes. Teatrenes adresser kan findes i 84-85 brochuren. Nye teatres adresser kan fås ved henvendelse til Teatercentrum.

Teatercentrum

Alfabetisk register

★ Alakazam Trylleteater 09-35 15 10

3-6 år: Hvad er det?
3-10 år: Eventyrligt trylleri
4-10 år: Alakazim og Alakazam
4-12 år: Troldmandens tryllestav
12-18 år: Det ukendte!

Anemone Teatret 01-62 69 69

3-8 år: Bamse og den kinesiske prinsesse
3-8 år: Fantasifuglen
3-8 år: Lykkens æbletræ
3-8 år: Marie's julegave

★ Artibus 01-31 60 95

5-8 år: Dragen
6-9 år: Tre stærke kvinder
11-14 år: Heksenes dag
14 år og op: Livet er en gave — pak den ud!

Asguer Zap Teater 03-43 41 07

5-105 år: Asguer Zap Show
Andet: Underholdningsprogram/fred

Athena 07-99 15 94

4-9 år: Dyrene i Hakkebakkeskoven
4-9 år: Flugten til Amerika
4-9 år: Folk og røvere i Kardemomme By
4-10 år: Askepot
4-10 år: Lille Claus og Store Claus

Augustins Teater 01-18 66 04

6 år og op: H. C. Andersen på hovedet

★ Baggårdsteatret 09-21 40 43

10 år og op: Det frygtelige brag
14 år og op: Marathondansen

★ Banden 09-13 13 01

7-11 år: Bums
14 år og op: Marathondansen
15 år og op: 5 minutter i 12

Batida 01-60 90 70

8-14 år: Sitas hemmelighed

Benny Schumann's Clown Teater 02-57 06 31

Alle: Hej Clown

★ Bjørneteatret 03-50 86 25

1½-4 år: Frakken
3-8 år: Eræk Ella
3 år og op: En hjertesag
6 år og op: Glemte børn og fundne sager
Alle: De er her! (Parade)

Blå Hest, Den 06-13 25 15

14 år og op: Jeg vil sove ælernes søvn

Børnemusikteatret 02-87 27 20

8 år og op: Den lille skorstensfejer

★ Bådteatret 01-13 21 51

3-9 år: Festen
15 år og op: Den trojanske krig finder ikke sted!
15 år og op: Havens elsker
15 år og op: Samuel og Abraham

★ Cassiopaja 01-97 14 40

4-8 år: Spejlmanden
12 år og op: Garland
Andet: Workshops

Cirkus Changhigh 01-85 42 06

Alle: Frem på det rullende hjul

Cirkus Hannibal 06-32 57 51

Alle: Cirkus Hannibal

Cirkus 3 02-81 07 87

3-9 år: Cirkus 3

Claus Zimba 07-41 35 36

4-12 år: Vil du med til Eventyrland

16 år og op: Hypnose

Andet: Alle børn kan lære at trylle

★ Comedievognen 02-84 71 71

3-8 år: Far, mor, mig ... og så Bjørn
5-9 år: Kys uhyret
9-14 år: Blodig alvor
14 år og op: Schygy ... børnene sover

★ DRT-1984 05-42 25 19

3-7 år: Alfred og Manfred
3-7 år: Nicolajgade 13

Dr. Dante 02-27 21 31

★ Dryadeteatret 02-87 31 62

2-4 år: Pandekagen, der løb væk
2-4 år: Ulven og de syv gedekid
2-6 år: Pigen og den fortryllede skov
3-9 år: Et nissestykke
4-7 år: Rumleskift

★ Dueslaget 02-10 16 16

11 år og op: Stadsmusikanterne
14 år og op: Café Friheden
Ungdom/voksne: Nitterdrene (stationær)

Dumpe og Jack

Dupond 02-39 06 71

3-10 år: Go' da', tag hatten af
3 år og op: Kommer straks

Fabula Teatret 01-50 00 39

3-7 år: Mis, Mads og Mus
3-7 år: Nisserier
3-7 år: Nissesjov i Krikerik
3-7 år: Trolden uden hale
6-12 år: Osiris øje
6-12 år: Rasmus Rådsnar
13 år og op: Hvem er min skygge?
13 år og op: Minus-Masken

★ Fair Play 03-43 85 95

3-6 år: En afrikansk fabel
3-6 år: Fra ord til andet
8-12 år: Jagten på det forsvundne skrin
12-17 år: Skuespiller på slap line
14 år og op: Hold kæft hvor det svinger

★ Filuren 06-12 53 66

3-8 år: Ferdinand
Frederiksen og urskoven
6-10 år: Sangen om Josefa
10-14 år: Glimmer
13-18 år: Indbrud

★ Floatteatret 01-24 00 60

9-13 år: Skiftingen
15 år og op: Skadedyret

Focus 01-35 14 39

4-10 år: Jul i den gamle mølle
4-10 år: Troldene og den flyvende tallerken
4-10 år: Troldeskoven

★ Fønix Teatret 01-37 17 19

8 år og op: Trauma-karmisk aften
12 år og op: Eclipse

Gadesjakket 09-14 40 21

5-100 år: De fantastiske fire
12 år og op: Bland dig udenom
Andet: Undervisning

Glade Vanvid, Det 01-24 35 25

7 år og op: Der var engang ...

Gode Håb, Det 01-35 22 68

2½ år og op: Jeg ønsker mig — du ønsker dig
14 år og op: Hva' nu?
15 år og op: Kvinder, kvinder

★ Gruppe 38 06-13 53 11

9-13 år: Aura for Laura

13 år og op: Gøglereventyr

14 år og op: Romeo og Signe

Andet: Dramaworkshop

Gøglertroen 02-36 80 53

3 år og op: Jorden rundt på 60 minutter

★ Høje-Taastrup Egnsteater 02-52 14 30

3-8 år: Et dukkeliv
3-8 år: Jul i køkkenet
10-16 år: Gennem ild og vand

Ih Al'så 02-81 07 87

4-11 år: Et hemmeligt sted

Ishøj Teater 02-73 60 98

3-7 år: Den vide verden
3-10 år: Trolden og den blå blomst
7-11 år: Fremmede lande

★ Jako-Bole Teatret 08-12 78 33

3-9 år: Benjamins Bande
3-9 år: Karius og Baktus
8-15 år: Tre øre i timen

Jan Zangenberg 02-27 35 10

3-10 år: Hvordan den nysgerrige elefantunge fik sin snabel
4-10 år: Fyrtejet

John Wisney's Børneteater 06-21 50 75

3-12 år: Kloun Tito

★ Jomfru Ane Teatret 08-13 60 44

3-8 år: Wakan Tanka
14 år og op: Dream Killer

★ Jytte Abildstrøms Teater 01-87 18 19

3-7 år: Næsetippen
3-8 år: Den fromme kone
5-12 år: Lille Bjørn og Store Bjørn
11-14 år: Det hemmelige liv
Andet: Sommerteater

★ Kaskadeteatret 05-78 22 76

3-9 år: Blindebuk
3-9 år: Kom frit frem
6 år og op: Den store opdagelsesrejse
6 år og op: Familien Olsen
11-17 år: Mens vi venter på himlen

Komedie Kompagniet 01-31 26 83

3-7 år samt: muZik!
3-7 år samt: Smile Søren
6-12 år: Smile Søren

★ La Luna 06-16 99 99

—: Calvero
—: Den blå time
—: Romeo og Julie
—: Madame Eva

★ Lille Teater, Det (stationær scene) 01-12 12 29

1½-4 år: Frakken
3-8 år: Festen
6-12 år: Staffan
4-10 år: Kinavitt — Hvem er du?

London Toast Theatre 01-35 66 36

14 år og op: Made in England
15 år og op: Woza Albert
16 år og op: Annie Wobblers

Madsens Album 06-94 90 93

6 år og op: Den danske sang

★ Mariehønen 06-41 77 43

3-6/6-8 år: Smil, Jokum
3-10 år: Det er snart jul
6-12 år: Det' løgn
6-14 år: Vi leger ikke med tøser
8-12 år: Bare det var mig
14 år og op: Lange veje, lange løgne

Marina Teatret 01-49 01 87

1½-6 år: Klounen og det drilagtige truthorn
3-13 år: Fra klouneland
3-13 år: Vi er alle klouner

★ Marionetteatret i Kgs. Have (stationær scene) 01-11 43 51

3 år og op: Et hundestykke
3 år og op: Et stykke med klaver

Marquez 06-16 03 36

16 år og op: Kroppen er et digt — kærligheden en sang

★ Masken 03-85 78 81

6-9 år: Hvem er det, der banger?
9 år og op: Ingen kan være alle tilpas ...
14 år og op: On the rocks

McFetrich 01-39 00 37

3-9 år: Cirkus på bondegården
3-9 år: Den store detektiv
3-9 år: Et hundeliv

Messerschmidt 01-97 04 71

5 år og op: Bonanza
5 år og op: Verdens stærkeste Tyrolere
Andet: Artistiske

Mollie 06-81 30 40

7-10 år: Den fortryllede skov

Familie: Enhjørning

Ungdom: H. C. Anderledes

Andet: Mollie Mask's

Mosalk Teatret 05-12 20 13

3-6/7-9 år: Fyrtejet
3-6/6-9 år: Pinocchio — du ved
3-8 år: Kaffe i det grønne
3-8 år: Vil du høre min sang
3-10 år: Peters jul

Mælkevejens Teater 01-31 79 32

3-8 år: Damen — de nære ting og tanker
6-10 år: Dronningen og den hvide lotus

★ Møllen 04-52 66 79

3-9 år: Barnlige historier I
3-9 år: Barnlige historier II
3-9 år: Natcirkus
10 år og op: Barnlige historier

Månegøgl 01-32 78 79

1½-4 år: Et træ er næsten en skov
1½-4 år: Kom indenfor
1½-4 år: Pyt i kassen
3-10 år: Teaterværksted

Nyt Dansk Dansteater 01-39 87 87

12 år og op: Introduktion til moderne dans
14 år og op: To balletter
Andet: Fleksible programmer

Onkel John's Hokus Pokus Teater 01-29 81 32

3 år og op: En fortryllende verden

Papinak 01-26 54 98

6-10 år: Spille spille
9-13 år: Skørt glas
12 år og op: MiM

★ Paraplyteatret 01-13 39 40

3-8 år: Byen ved verdens kant
3-8 år: Lille P
3-8 år: Min altankasse
3-8 år: Paraplyforestillingen
3-8 år: Slå højt på trommen

★ Pin Pon 06-53 14 82

3-7 år: Æv bæv bussemand
3-9 år: Juleforestilling
3 år og op: Familieforestilling
5-9 år: Den lille prinsesse
6-10 år: Dukkeshow '85

Pling-Plong 06-41 60 33

2-8 år: Fødselsdagsfesten
2-8 år + familie: Fødselsdagsfesten
2-8 år: Fødselsdagsfesten, bogbusforestilling

Poul-Erik Pedersens Teater 02-39 06 71

4-10 år: Stabejs 6 år

Punch 07-12 91 22

2-5 år: Eventyrkærren
3-6/6-10 år: Mester Jakel Teater
5 år og op: Jakel i sit Es

★ Rimfaxe Teater 02-36 77 13

3-8 år: Lille og vågen
14 år og op: Nyd det!

★ Rivegildet 01-28 38 68

1½-4 år: En farveballade
3-8 år: Halen på komedie
3-8 år: Venner

Skab Teater 04-43 06 08

4-7/6-8 år: Heksen og soldaten
7-12 år: Stik a'

★ Skifteholdet 01-37 16 66

6-10 år: Kærlighed er ... mange ting
12 år og op: Som en tyv om natten
15 år og op: Tundra

★ Skægspire 09-11 31 06

3-6 år: En musikforestilling (stationær)
3-6 år: Sansekassen
4 år og op: Bænken
4 år og op: Løsum 214,25
6-10 år: Hvem er klogest? (stationær)
8 år og op: Den uadelige historie

Spiloppen 06-46 22 73

3-8 år: Botillos hemmelige liv

Susanne Thells Teater 01-71 41 91

6-11 år: Ballade i blomsterbedet
Unge og voksne: Hvem myrdede hvem

★ Team Teatret 01-12 56 90

Unge: Succes ... ja, selvfølgelig!!

★ Teaterbutikken 01-22 04 78

3-7 år: »Nej« sagde nikkedukken
8-14 år: Sagens kerne
9-15 år: Sagens kerne II

13 år og op: Ude af drift

Andet: Dramaforløb

Teater for børn 01-21 10 35

3-7 år: Marmors jul
3-8 år: Ny-børneforestilling
5-7 år: Børnesnak

Teater i kufferten 04-75 45 46

2-3 år: Musiklegeteater
3-7/6-9 år: Vil du hjælpe mig?

★ Teaterkompagniet 06-12 98 36

3-9 år: Lokes væddemål
3-12 år: Jonas og havmågen
7 år og op: Så er der post, Harald

12 år og op: Sherry og slangebøssen

12 år og op: Suppe, steg og is

Teaterpatrasket 01-24 35 25

2-10 år: Med Hamonius
3-12 år: En rigtig søroverhistorie
Familie: Dansk dynamit

★ Teaterravnen 06-32 57 51

3-7 år: Thomsen ta'r fat
7-11 år: Rent mel i posen
14 år og op: Mann & Quin
Andet: All-Ravn-aktiviteter

★ Teater 83 06-15 71 71

3-8 år: Trin på trappen
7-12 år: Big Ben og Lille John
10-14 år: Diller, duller, daller
10-14 år: Eventyret om Adam og fuglen

Teaterværksted 01-63 02 66

4-8 år: Musikalsk teaterværksted
4-8 år: Teaterværksted
8-14 år: Musikalsk teaterværksted
8-14 år: Teaterværksted

Teatret 06-13 83 66

12 år og op: Hans Hansen
14 år og op: Vejrhansen

Tom Trix 01-41 62 94

4-12 år: Troldmandens fortryllende cirkus

★ Turnus 06-64 00 98

7-13 år: Mio, min Mio
7 år og op: Momo
11 år og op: Han, hun og harpen
15 år og op: Dead-line

Uppercut Unlimited 02-88 97 95

10 år og op: Duo — danseforestilling
10 år og op: Kæft, trin og retning

★ Vaganterne 01-23 85 04

14-18 år: Frokost i det fri
14-18 år: I rum sø

Vandrefalken 03-74 66 87

3-6/6-13 år: Dysses eventyr
3-6/6-9 år: Sansernes trylleri
13-18 år: Knus bumserne
14-18 år: Sømand, sømand
15-18 år: Christiørn II
15-18 år: En sjæl i politik

Vendsyssel Egnsteater 08-92 47 11

3-8 år: Momo — en eventyrlig rejse
11-16 år: Hvad mener du — tænkte jeg det ikke nok

Verdens Lilleste Cirkus

Varleté Theater 01-54 25 00

6-11 år: Aladdin og den vidunderlige lampe
14 år og op: Sommerfuglen
16 år og op: Cabaret Celeste

★ Vestenvinden 06-41 20 99

Småbørn, 1½-7 år

3-6 år:	Alakazam Trylleteater
3-10 år:	Hvad er det?
4-10 år:	Eventyrligt trylleri
4-12 år:	Alakazim og Alakazam
	Troldmandens tryllestav
3-8 år:	Anemone Teatret
3-8 år:	Bamse og den kinesiske prinsesse
3-8 år:	Fantasiafuglen
3-8 år:	Lykkens æbletræ
3-8 år:	Marie's julegave
5-8 år:	Artibus
	Dragen
5 år og op:	Asguer Zap Show Teater
	Asguer Zap Show
4-9 år:	Athena Æventyrteater
4-9 år:	Dyrene i Hakkebakkeskoven
4-9 år:	Flugten til Amerika
4-10 år:	Folk og røvere i Kardemommeby
4-10 år:	Askepot
	Lille Claus og Store Claus
Alle:	Benny Schumann's Clown Teater
	Hej, Clown
1½-4 år:	Bjørneteatret
3-8 år:	Frakken
3 år og op:	Eræk Ella
Alle:	En hjertesag
	De er her! (parade)
3-9 år:	Bådteatret
	Festen
4-8 år:	Casslopaja
	Spejlmanden
Alle:	Cirkus Changhigh
	Frem på det rullende hjul
Alle:	Cirkus Hannibal
	Cirkus Hannibal
3-9 år:	Cirkus 3
	Cirkus 3
4-12 år:	Claus Zimbass Trylleteater
	Vil du med til Eventyrland
5-9 år:	Comedievognen
	Kys uhyret
3-7 år:	DRT-1984
3-7 år:	Alfred og Manfred
	Nicolajgade 13
2-4 år:	Dryadeteatret
2-4 år:	Pandekagen der løb væk
2-6 år:	Ulven og de syv gedekid
3-9 år:	Pigen og den fortryllede skov
4-7 år:	Et nissestykke
	Rumleskaft
3-10 år:	Dumpe og Jack Dupond
3 år og op:	Go' da', tag hatten af
	Kommer straks
3-7 år:	Fabula Teatret
3-7 år:	Mis, Mads og Mus
3-7 år:	Nisserier
3-7 år:	Nissesjov i Krikerik
3-7 år:	Trolden uden hale
3-6 år:	Fair Play
3-6 år:	En afrikansk fabel
3-6 år:	Fra ord til andet
3-8 år:	Fluren
	Ferdinand Frederiksen og urskoven
4-10 år:	Focus Teaterproduktion
4-10 år:	Jul i den gamle mølle
4-10 år:	Troldene og den flyvende tallerken
4-10 år:	Troldeskoven
5 år og op:	Gadesjakkot
	De fantastiske fire
2½ år og op:	Gode Håb, Det
	Jeg ønsker mig — du ønsker dig
3 år og op:	Gøglertrioen
	Jorden rundt på 60 minutter
3-8 år:	Høje-Taastrup Egnsteater
3-8 år:	Et dukkeliv
	Jul i køkkenet
4-11 år:	lh' Al'så
	Et hemmeligt sted
3-7 år:	Ishøj Teater
3-10 år:	Den vide verden
	Trolden og den blå blomst
3-9 år:	Jako-Bøle Teatret
3-9 år:	Benjamins bande
3-9 år:	Karius og Baktus
3-9 år:	Jen Zangenbergs Teater
	Hvordan den nysgerrige elefantunge fik sin snabel
4-10 år:	Fyrtejæt
3-8 år:	Jomfru Ane Teatret
	Wakan Tanka
3-7 år:	Jytte Abildstrøms Teater
3-8 år:	Næsetippen
5-12 år:	Den fromme kone
	Lille Bjørn og Store Bjørn
3-9 år:	Kaskadeteatret
3-9 år:	Blindebuk
	Kom frit frem
3-12 år:	Klovn Tito
	Klovn Tito
3-7 år:	Komedie Kompagniet
3-7 år:	muZik!
	Smile Søren
1½-4 år:	Lille Teater, Det
3-8 år:	Frakken
4-10 år:	Festen
	Kinavitt — Hvem er du?
3-6 år:	Marlehønen
3-10 år:	Smil, Jokum
	Det er snart jul
1½-6 år:	Marina Teatret
3-13 år:	Klounen og det drilagtige truthorn
3-13 år:	Fra klouneland
	Vi er alle klouner
3 år og op:	Marionetteatret i Kgs. Have
3 år og op:	Et hundestykke
	Et stykke med klaver
3-9 år:	McFetrich
3-9 år:	Cirkus på bondegården
3-9 år:	Den store detektiv
3-9 år:	Et hundeliv
5 år og op:	Messerschmidt
5 år og op:	Bonanza
	Verdens stærkeste Tyrolere
3-6 år:	Mosalk Teatret
3-6 år:	Fyrtejæt
3-8 år:	Pinocchio — du ved
3-8 år:	Kaffe i det grønne
3-10 år:	Vil du høre min sang
	Peters jul
3-8 år:	Mælkevejens Teater
	Damen — de nære ting og tanker
3-9 år:	Møllen
3-9 år:	Barnlige historier I
3-9 år:	Barnlige historier II
3-9 år:	Natcirkus

1½-4 år:	Månegøgl
1½-4 år:	Et træ er næsten en skov
1½-4 år:	Kom indenfor
3-10 år:	Pyt i kassen
	Teaterværksted
3 år og op:	Onkel John's Hokus-Pokus Teater
	En fortryllende verden
3-8 år:	Paraplyteatret
3-8 år:	Byen ved verdens kant
3-8 år:	Lille P
3-8 år:	Min altankasse
3-8 år:	Paraplyforestillingen
3-8 år:	Slå højt på trommen
3-7 år:	Pin Pon
3-9 år:	Æv bæv bussemand
3-9 år:	Juleforestilling
3 år og op:	Familieforestilling
5-9 år:	Den lille prinsesse
2-8 år:	Piling-Plong
	Fødselsdagsfesten
4-10 år:	Poul-Erik Pedersens Teater
	Stabejs, 6 år
2-5 år:	Punch
3-6 år:	Eventyrkærren
5 år og op:	Mester Jakel teater
	Jakel i sit Es
3-8 år:	Rimfaxe Teater
	Lille og vågen
1½-4 år:	Rivegildet
3-8 år:	En farveballade
3-8 år:	Halen på komedie
3-8 år:	Venner
4-7 år:	Skab Teater
	Heksen og soldaten
3-6 år:	Skægspire
3-6 år:	En musikforestilling
4 år og op:	Sansekassen
4 år og op:	Bænken
4 år og op:	Løsesum 214,25
3-8 år:	Spiloppen
	Botillos hemmelige liv
3-7 år:	Teaterbutikken
	»Nej,« sagde nikkedukken
3-7 år:	Teater for børn
3-8 år:	Mormors jul
5-7 år:	Ny børneforestilling
	Børnesnak
2-3 år:	Teater i kufferten
3-7 år:	Musiklegeteater
	Vil du hjælpe mig?
3-9 år:	Teaterkompagniet
3-12 år:	Lokes væddemål
	Jonas og havmågen
2-10 år:	Teaterpatrasket
3-12 år:	Med Hamonius
Alle:	En rigtig soroverhistorie
	Dansk dynamit
3-7 år:	Teateravnen
	Thomsen ta'r fat
3-8 år:	Teater 83
	Trin på trappen
4-8 år:	Teaterværksted
4-8 år:	Musikalsk teaterværksted
	Teaterværksted
4-12 år:	Tom Trlx
	Troldmandens fortryllende cirkus
3-6 år:	Vandrefalken
3-6 år:	Dysses eventyr
3-6 år:	Sansernes trylleri
3-8 år:	Vendsyssel Egnsteater
	»Momo«, en eventyrlig rejse
3-6 år:	Vestenvinden
	Medaljer og kanaler
3-6 år:	Vestvolden
3-10 år:	Kom — ta' med i junglen
	Mester Jakel-teater
3-10 år:	Vingesuset
	Mester Jakel-teater
3-9 år:	Yoyo
3-9 år:	Du er en rød kanin
	Ord er ligesom luft
3-8 år:	Ø-Gruppen
	Go' vind, go' dag

Skolealderen, 5-12 år

3-10 år:	Alakazam Trylleteater
4-10 år:	Eventyrligt trylleri
4-12 år:	Alakazim og Alakazam
	Troldmandens tryllestav
3-8 år:	Anemone Teatret
3-8 år:	Bamse og den kinesiske prinsesse
3-8 år:	Fantasiafuglen
3-8 år:	Lykkens æbletræ
3-8 år:	Marie's julegave
5-8 år:	Artibus
6-9 år:	Dragen
	Tre stærke kvinder
5 år og op:	Asguer Zap Show Teater
	Asguer Zap Show
4-9 år:	Athena Æventyrteater
4-9 år:	Dyrene i Hakkebakkeskoven
4-9 år:	Flugten til Amerika
4-10 år:	Folk og røvere i Kardemommeby
4-10 år:	Askepot
4-10 år:	Lille Claus og Store Claus
6 år og op:	Augustins Teater
	H. C. Andersen på hovedet
10 år og op:	Baggårdsteatret
	Det frygtelige brag
7-11 år:	Banden
	Bums
8-14 år:	Batida
	Sitas hemmelighed
Alle:	Benny Schumann's Clown Teater
	Hej, Clown
3-8 år:	Bjørneteatret
3 år og op:	Eræk Ella
6 år og op:	En hjertesag
Alle:	Glemte børn og fundne sager
8 år og op:	De er her! (parade)
	Børnemusikteatret
	Den lille skorstensfejer
3-9 år:	Bådteatret
	Festen
4-8 år:	Casslopaja
	Spejlmanden
Alle:	Cirkus Changhigh
	Frem på det rullende hjul
Alle:	Cirkus Hannibal
	Cirkus Hannibal
3-9 år:	Cirkus 3
4-12 år:	Claus Zimbass Trylleteater
	Vil du med til Eventyrland

5-9 år:	Comedievognen
9-14 år:	Kys uhyret
	Blodig alvor
3-7 år:	DRT-1984
3-7 år:	Alfred og Manfred
	Nicolajgade 13
3-9 år:	Dryadeteatret
4-7 år:	Et nissestykke
	Rumleskaft
3-10 år:	Dumpe og Jack Dupond
3 år og op:	Go' da', tag hatten af
	Kommer straks
3-7 år:	Fabula Teatret
3-7 år:	Mis, Mads og Mus
3-7 år:	Nisserier
3-7 år:	Nissesjov i Krikerik
6-12 år:	Trolden uden hale
6-12 år:	Osiris øje
	Rasmus Rødsnar
8-12 år:	Fair Play
	Jagten på det forsvundne skrin
3-8 år:	Fluren
6-10 år:	Ferdinand Frederiksen og urskoven
10-14 år:	Sangen om Josefa
	Glimmer
9-13 år:	Flotteatret
	Skiftingen
4-10 år:	Focus Teaterproduktion
4-10 år:	Jul i den gamle mølle
4-10 år:	Troldene og den flyvende tallerken
4-10 år:	Troldeskoven
8 år og op:	Føniks Teatret
	Trauma-karmisk aften
5 år og op:	Gadesjakkot
	De fantastiske fire
7 år og op:	Glade Vanvid, Det
	Der var engang
2½ år og op:	Gode Håb, Det
	Jeg ønsker mig — du ønsker dig
9-13 år:	Gruppe 38
	Aura for Laura
3 år og op:	Gøglertrioen
	Jorden rundt på 60 minutter
3-8 år:	Høje-Taastrup Egnsteater
3-8 år:	Et dukkeliv
10-16 år:	Jul i køkkenet
	Gennem ild og vand
4-11 år:	lh' Al'så
	Et hemmeligt sted
3-7 år:	Ishøj Teater
3-10 år:	Den vide verden
6-10 år:	Trolden og den blå blomst
	Fremmede lande
3-9 år:	Jako-Bøle Teatret
3-9 år:	Benjamins bande
8-15 år:	Karius og Baktus
	Tre øre i timen
3-10 år:	Jan Zangenbergs Teater
4-10 år:	Hvordan den nysgerrige elefantunge fik sin snabel
	Fyrtejæt
3-8 år:	Jomfru Ane Teatret
	Wakan Tanka
3-7 år:	Jytte Abildstrøms Teater
3-8 år:	Næsetippen
5-12 år:	Den fromme kone
	Lille Bjørn og Store Bjørn
3-9 år:	Kaskadeteatret
3-9 år:	Blindebuk
6 år og op:	Kom frit frem
6 år og op:	Den store opdagelsesrejse
3-12 år:	Familien Olsen
	Klovn Tito
	Klovn Tito
3-7 år:	Komedie Kompagniet
3-7 år:	muZik!
	Smile Søren
3-8 år:	Lille Teater, Det
6-12 år:	Festen
4-10 år:	Staffan
	Kinavitt — Hvem er du?
6 år og op:	Madsens Album
	Den danske sang
6-8 år:	Marlehønen
3-10 år:	Smil, Jokum
6-12 år:	Det er snart jul
6-14 år:	Det' løgn
8-12 år:	Vi leger ikke med toser
	Bare det var mig
3-13 år:	Marina Teatret
3-13 år:	Fra klouneland
	Vi er alle klouner
3 år og op:	Marionetteatret i Kgs. Have
3 år og op:	Et hundestykke
	Et stykke med klaver
6-9 år:	Masken
9 år og op:	Hvem er det, der banker
	Ingen kan være alle tilpas
3-9 år:	McFetrich
3-9 år:	Cirkus på bondegården
3-9 år:	Den store detektiv
	Et hundeliv
5 år og op:	Messerschmidt
5 år og op:	Bonanza
	Verdens stærkeste Tyrolere
7-10 år:	Mollo
Familie:	Den fortryllede skov
	Enhjørning
3-8 år:	Mosalk Teatret
3-8 år:	Kaffe i det grønne
3-10 år:	Vil du høre min sang
6-9 år:	Peters jul
7-9 år:	Pinocchio — du ved
	Fyrtejæt
3-8 år:	Mælkevejens Teater
6-10 år:	Damen — de nære ting og tanker
3-9 år:	Møllen
3-9 år:	Barnlige historier I
3-9 år:	Barnlige historier II
10 år og op:	Natcirkus
3-10 år:	Månegøgl
	Teaterværksted
3 år og op:	Onkel John's Hokus-Pokus Teater
	En fortryllende verden
6-10 år:	Paplnak
9-13 år:	Spille spille
	Skørt glas
3-8 år:	Paraplyteatret
3-8 år:	Byen ved verdens kant
3-8 år:	Lille P
3-8 år:	Min altankasse
3-8 år:	Paraplyforestillingen
3-8 år:	Slå højt på trommen
3-7 år:	Pin Pon
3-9 år:	Æv bæv bussemand
3 år og op:	Juleforestilling
5-9 år:	Familieforestilling
6-10 år:	Den lille prinsesse
	Dukkeshow '85

2-8 år:	Piling-Plong
	Fødselsdagsfesten
4-10 år:	Poul-Erik Pedersens Teater
	Stabejs, 6 år
5 år og op:	Punch
6-10 år:	Jakel i sit Es
	Mester Jakel teater
3-8 år:	Rimfaxe Teater
	Lille og vågen
3-8 år:	Rivegildet
3-8 år:	Halen på komedie
3-8 år:	Venner
4-7 år:	Skab Teater
7-12 år:	Heksen og soldaten
	Stik a'
6-10 år:	Skifteholdet
	Kærlighed er ... mange ting
4 år og op:	Skægspire
4 år og op:	Bænken
6-10 år:	Løsesum 214,25
8 år og op:	Hvem er klogest?
	Den uadødelige historie
3-8 år:	Spiloppen
	Botillos hemmelige liv
6-11 år:	Susanne Thølls Teater
	Ballade i blomsterbedet
3-7 år:	Teaterbutikken
8-14 år:	»Nej,« sagde nikkedukken
9-15 år:	Sagens herne
	Sagens herne II
3-7 år:	Teater for børn
3-7 år:	Mormors jul
5-7 år:	Ny børneforestilling
	Børnesnak
3-9 år:	Teater i kufferten
3-12 år:	Vil du hjælpe mig?
7 år og op:	Teaterkompagniet
	Lokes væddemål
	Jonas og havmågen
	Så er der post, Harald
2-10 år:	Teaterpatrasket
3-12 år:	Med Hamonius
Familie:	En rigtig soroverhistorie
	Dansk dynamit
3-7 år:	Teateravnen
7-11 år:	Thomsen ta'r fat
	Rent mel i posen
3-8 år:	Teater 83
7-12 år:	Trin på trappen
10-14 år:	Big Ben og Lille John
10-14 år:	Diller, daller, daller
10-14 år:	Eventyret om Adam og fuglen
4-8 år:	Teaterværksted
4-8 år:	Musikalsk teaterværksted
8-14 år:	Teaterværksted
8-14 år:	Musikalsk teaterværksted
8-14 år:	Teaterværksted
4-12 år:	Tom Trlx
	Troldmandens fortryllende cirkus
7-13 år:	Turnus
7 år og op:	Mio, min Mio
	Momo
10 år og op:	Uppercut Unlimited
10 år og op:	Duo — danseforestilling
	Kæft, trin og retning
6-9 år:	Vandrefalken
6-13 år:	Sansernes trylleri
	Dysses eventyr
3-8 år:	Vendsyssel Egnsteater
11-16 år:	»Momo«, en eventyrlig rejse
	Hvad mener du — tænkte jeg det ikke nok
	Verdens Lilleste Cirkus Varieté
	Theater
6-11 år:	Aladdin og den vidunderlige lampe
6-10 år:	Vestenvinden
9-14 år:	Clara klarer Clausen
11-17 år:	La' vær' gevær
	Golem

Randers har fået sit eget teater

1. januar 1985 blev Vestenvinden egnsteater i Randers efter seks år som ustøttet gruppe.

Et gammelt pakhus nær havnen i Randers huser et af landets nyeste egnsteatre. Vestenvinden har her for egen regning indrettet et velfungerende og indbydende mindre teater, der både bruges som prøvelokale for gruppens opsegende forestillinger og efterhånden også danner ramme om lokale egnsteateraktiviteter.

Vestenvinden har eksisteret som børneteater-gruppe siden 1979, hvor de første to medlemmer lavede forestillingen »Klovn og Klenodier«. Starten var en 2-værelses lejlighed og en gammel garage, men i 1981 lejede man sig ind i pakhuset og begyndte en omfattende istandsættelse med hjælp fra langtidsledige fra kommunen.

Gruppens ønsker i forhold til offentlige tilskud har været i første omgang at få betalt husleje og derefter istandsættelse for siden at blive egnsteater. Denne tretrins-plan er nu gennemført med det seneste kommunale tilskud på 877.000 kr. i 1985.

Anders Høgstrup fra kommunens kulturforvaltning fortæller, at pengene til Vestenvinden er givet, uden at der samtidig er sket besparelser på andre ting inden for kultur og fritid.

De fem skuespillere i Vestenvinden har deres baggrund fra amatørteater gennem en halv snes år. Deres uddannelse har de fået gennem kurser ved Dansk Amatør Teater Samvirke, Odin Teatret og Århus Teater Akademi, samt interne kurser for gruppen.

Vestenvinden spiller fortrinsvis børneteater. I den seneste sæson er det blevet til ca. 120 turnéforestillinger over hele landet og 30-40 stationære.

Forestillingerne indeholder en stor del musik, akrobatik, mime og klovneri. I de seneste har man bevæget sig mere mod indholdsrige forestillinger, hvor der fortælles en historie. Centralt for gruppen er, at det visuelle teater, det billedskabende og den fysiske udfoldelse er højt prioriteret.

Gruppens medlemmer fortæller, at de ved siden af turné-aktiviteterne faktisk i et par år har fungeret som egnsteater, og at den hidtidige aktivitets-form vil blive fastholdt.

En speciel egnsteateraktivitet er dog ved at blive planlagt, idet Vestenvinden sammen med teatergruppen Mariehønen planlægger et stort egnsspil i sommeren 1986. Her skal endvidere medvirke amatører. Man har valgt året 1534 under reformationen, hvor Skipper Clemens angreb Randers. Hans Rosenquist skal instruere.

En af de væsentligste muligheder, Vestenvinden har fået i kraft

af egnsteaterstøtten, er, at man nu har råd til at have instruktør udefra til forestillingerne.

Det egnsteater-arbejde, gruppen også lavede, før den fik støtte, er bl.a. at arrangere gæstespil med voksenforestillinger. Gruppen giver andre mulighed for at bruge teaterlokalerne til undervisning, og de står selv for bl.a. workshops på skoler. Endvidere spilles stationære forestillinger, hvor flere børneinstitutioner kommer på besøg.

Denne aktivitet, håber man, vil gøre teaterlokalerne kendte — også for børnenes forældre.

Også til festlige lejligheder er Vestenvinden parat til at rykke ud med lejlighedsnumre, når de får henvendelser. Det er noget, der kræver meget arbejde og tid, men gruppen finder det vigtigt som egnsteater at holde fast ved sådanne aktiviteter.

Med den kommunale egnsteaterstøtte er Vestenvinden naturligvis pludselig langt bedre stillet økonomisk, men gruppen er noget skuffet over, at Teaterrådet og kulturministeriet ikke har fundet det rimeligt at give statslån til teknisk udstyr og til bil.

Det eneste, man har modtaget, er et mangelfuldt og brugt lyd-udstyr. Med 120 turné-forestillinger vil det også være nødvendigt at investere i ny bil. Noget der normalt ikke er plads til i et teaters produktionsbudget.

21 mio. kr. til nyt musik- og teaterhus

Planer om at ombygge et gammelt elværk til kulturhus, der kan samle mange kulturaktiviteter i Randers.

I mange år har specielt Randers Teaterforening og Randers Filharmoniske Selskab haft dårlige lokaleforhold. Og det samme gælder amatørerne inden for musik og teater.

Det var derfor ikke unaturligt, at det var teaterforeningen, der tog initiativ til at forhandle med kommunen om et teater- og musikhus.

Formanden for teaterforeningen, Herluf Christiansen, fortæller, at man i kommunen godt kunne se behovet og erkende, at man havde forsømt teatret, da man for 10-15 år siden byggede nyt kulturhus for 13 mio. kr.

I 1980 blev der nedsat et udvalg med kulturudvalgsformanden i spidsen. Det resulterede i en konkurrence om ombygning af det tidligere Randers Elværk. Der

indløb storartede forslag, men projekterne ville blive for dyre (80-120 mio. kr.).

— Og vi var ikke ude efter et prestigebyggeri, så projektet blev lagt i mølposen, fortæller Herluf Christiansen.

Siden er mulighederne for at ombygge Kinopalæet undersøgt og erkendt for urealistiske, hvorefter man sidste år lavede en kommunal arbejdsgruppe omkring elværket.

Kommunen har i år afsat 1 mio. kr. til at undersøge mulighederne og herefter i flerårs-budgetterne afsat 20 mio. kr. i 1986 og 1987.

Teaterforeningens ønske er at få en sal til 700 mennesker og en samling af hele teaterlivet i Randers inklusive Vestenvinden og Mariehønen.

Anders Høgstrup fra kulturel forvaltning er med i arbejdsgruppen, og han fortæller, at undersøgelserne allerede nu har vist, at teaterforeningens ønsker til den store sal ikke kan efterkommes inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer. Der kan højst blive

plads til 580.

— Og, siger han, så bliver det op til byrådet at vurdere, om det er acceptabelt, eller om man vil ofre penge på at udbygge rammerne.

I undersøgelsesarbejdet lægges vægt på at skabe en fleksibel teatersal med bl.a. totalteater-muligheder.

Anders Høgstrup fortæller, at byrådet vil tage stilling til planernes videre skæbne straks efter sommerferien.

Om planerne fortæller han i øvrigt, at det er tanken, at både Vestenvinden og Mariehønen skal kunne holde til i det nye hus. Mariehønen eksisterende lokaletilskud er således kun gældende, indtil det nye hus står klar.

Vestenvinden har som betingelse for flytning stillet, at gruppen får lige så gode faciliteter, som den har nu.

Mariehønen håber at kunne blive i deres nuværende lokaler, der ligger tæt på elværket. Gruppen mener, nærheden gør, at de vil indgå i et miljø omkring det nye hus.

Tegnet af Magnus Brandstrup

Randers kommune ligger i Århus amt og har ca. 60.000 indbyggere — heraf 10.000 børn i skolealderen. I byrådet har socialdemokraterne flertal alene. Sættningen er 15 S, 4 C, 2 SF, 2 V og 2 FRP.

Store forskelle på fordeling af teaterstøtte

Det er fristende at sammenligne teaterpolitikken i Randers med den, man fører i Helsingør, hvor Børneteateravisen sidst lavede teaterportræt. Det viser nemlig, hvor forskelligt der satses i forskellige egne af landet.

Begge kommuner har ca. 60.000 indbyggere. I Helsingør ofres ca. 10 kr. pr. indbygger til børneteater og i Randers 20 kr.

Helsingør bruger alle pengene til køb af forestillinger. I alt ca. 170. I Randers er antallet af forestillinger under en fjerdedel.

I stedet bruges størstedelen af teaterbevillingerne på ca. 1,1 mio. kr. til egnsteatret Vestenvinden.

Umiddelbart ser det altså ud til, at børnene i Randers får mindre fornøjelse ud af en større kommunal støtte, end det er tilfældet i Helsingør.

Men på den anden side ville det se sort ud for børneteater-situationen i hele landet, hvis alle kommuner valgte kun at købe, hvorved der hurtigt ikke ville være teatre, der kunne producere.

Kulturudvalgsformanden i Randers, Knud Hølund, tilføjer, at det betyder noget for egnens kulturelle miljø at have et teater, man kan kalde sit eget. Og han forventer, at Vestenvindens egnsteaterstatus vil føre flere lokale aktiviteter med sig.

— Og endelig betyder det noget, når et teater som Vestenvinden viser byens flag udadtil, siger Knud Hølund.

Alle ovenstående beløb deles halvt mellem kommune og stat.

Mariehønen

Vestenvinden

Nyt børneteater med salgs-succes

Mariehønen, der ikke får produktionsstøtte, er en af de mest solgte grupper i landet — nu indretter den teaterhus i Randers på 500 kvadratmeter.

Første år 11 forestillinger — næste 97 og i sæson 84/85 200 forestillinger.

Det er salgsudviklingen for børneteateret Mariehønen i Randers, som hermed salgsmæssigt kommer op på siden af grupper, der har været på markedet i mange år.

Optimismen på baggrund af denne noget usædvanlige salgsucces for et nystartet teater har nu resulteret i, at Mariehønen har lejet 500 kvadratmeter lokaler, som man for egne midler istandsætter for en kvart million.

Den eneste offentlige støtte, gruppen får, er 44.000 kr. i huslejetilskud fra kommunen — iøvrigt en ekstrabevilling fra byrådet.

Den skuespillermæssige baggrund for Mariehønenes fire spillere er amatørteateret og teaterkurser inden for Dansk Amatør Teater Samvirke.

Gruppens forestillinger virker

umiddelbart lidt gammeldags. Formen er socialrealistisk, hvor emnerne vælges ud fra børnenes dagligdag, og hvor voksne skuespillere spiller børn, samt hvor scenografi og teknik er begrænset til et minimum.

Selv siger en af spillerne, Peter Westphael, at det ikke passer, når nogle påstår, at børn er trætte af socialrealistisk teater. Tværtimod er børnene glade for det genkendelige, og det giver stor respons fra lærerne, der kan bruge forestillingerne i en pædagogisk sammenhæng.

— Men, fortsætter Peter Westphael, vi vil ikke blot være opdragende, vi skal også være underholdende — give en glad oplevelse. Det er det glade børneteater, vi laver.

Han lægger endvidere vægt på, at Mariehønen baserer meget i forestillingerne på en dialog med børnene.

En af forklaringerne på, at Mariehønen hurtigt har opnået et stort salg, er en voldsom satsning på PR. Bl.a. har gruppen investeret ca. 20.000 kr. i en stor, farvestrålende brochure, der er sendt ud til samtlige skoler i landet. Endvidere har man haft held med at gøre opmærksom på gruppens

forestillinger på børneteaterfestivaler. Således er allerede en fjerdedel af de budgetterede forestillinger til næste sæson solgt i forbindelse med dette års festival.

At Mariehønen er hjemmehørende i Randers er lidt af en tilfældighed. 70-80 procent af forestillingerne spilles på Sjælland, men alligevel er det planen at søge om at blive egnsteater, som Vestenvinden er blevet i år.

Umiddelbart lyder det dog usandsynligt, om kommunen er med på den idé. Kulturudvalgsformanden, Knud Hølund, kan i hvert fald ikke i øjeblikket forestille sig, at byrådet vil støtte to egnsteatre i byen.

Mariehønen forventer, at den lokale tilknytning vil blive større, når gruppens nye lokaler er færdigrestaureret. Her er det bl.a. planen at præsentere et bredt udsnit af teatre fra resten af landet i Randers Festuge.

Endvidere skal lokalerne bruges til en AOF-dramaskole, og ligeledes er der forhandlinger med Randers Teaterforening om intimforestillinger i lokalerne.

Endelig planlægger man sammen med Vestenvinden en BTS-regionsfestival til næste forår og et egnsspil næste sommer.

Således købes børneteater

I 1985 bliver der brugt ca. 230.000 kr. til køb af børneteaterforestillinger i Randers kommune, hvoraf halvdelen refunderes af staten.

Indkøbene foregår meget centralt, idet beslutningerne om, hvilke forestillinger man vil købe ligger på de enkelte institutioner.

I de 14 folkeskoler, fem ungdomsskoler og ene fritidscenter bruges 116.800 kr. — fordelt med knap 6.000 kr. til hver.

Bibliotekerne får 56.400 kr. fordelt med to forestillinger til hver filial og resten på hovedbiblioteket.

Randers Festuge får 46.500 kr. til børneteater spillet på gaderne.

For dagsinstitutionerne findes ingen samlet opgørelse, da man ikke har specielle teaterkonti her. Men nogle køber teatre, og andre tager ind til Vestenvindens teater eller til bibliotekerne.

Ud over ovenstående har skolerne mulighed for at få dækket billetudgifter ved teaterbesøg. På fritidsområdet kan man søge kommunen specielt om dækning af teaterudgifter. Til rådighed for kulturelle arrangementer er her afsat 118.500 kr. Endelig administrerer kulturelt samvirke små 20.000 kr., der også kan bruges til teater.

Generelt er man i kulturforvaltningen meget opmærksom på refusionsmulighederne ved køb af børne- og ungdomsforestillinger. Hvor der ikke i forvejen i de kommunale budgetter er regnet med statsrefusion, går denne tilbage til den pågældende kasse, således at man kun bliver trukket for den halve udgift til teater.

Fritidssamfundet kræver udfoldelsesmuligheder

Randers Teaterforening har i sin nuværende form fungeret i 10 år. Foreningen beskæftiger sig næsten udelukkende med voksentheater og henter den økonomiske støtte fra Århus amt. Kommunens eneste udgift er, at foreningen har gratis kontorlokaler.

I øjeblikket er der rigelig søgning til foreningens forestillinger, men amtet har afslået at give støtte til flere.

De 12 af forestillingerne er traditionelt turnéteater, som spilles i Kinopalæet — en ombygget biograf. De sidste fire spilles på gymnasiet og henvender sig til det yngre publikum. Her spilles forestillinger af bl.a. Jomfru Ane Teatret, Fiolteatret, Banden, Skifteholdet m.fl.

Denne satsen på alternativt teater har ifølge foreningens formand, Herluf Christiansen, samlet op mod 400 mennesker, som er et nyt publikum for teaterforeningen.

Ideerne om at ombygge det gamle elværk til et teater- og musikhus kommer oprindeligt fra Herluf Christiansen. Han forestiller sig et hus, der ikke blot skal rumme de sædvanlige turnerende kukkasse-forestillinger og Ran-

ders Filharmoniske Selskab. Han finder det vigtigt, at mange forskellige kulturelle udfoldelser samles i huset, og han fremhæver specielt, at man må sikre, at alle teaterformer skal tilgodeses. Også dem, der ikke spiller i kukkassen.

Han finder det også vigtigt, at bl.a. egnsteatret Vestenvinden får en plads i huset.

— Det skal, siger han, ikke kun være for de etablerede, men også for amatører — både teater og alle former for musik.

Denne drøm om et nyt, levende og arbejdende kulturhus, er for Herluf Christiansen et led i en erkendelse af, at vi er på vej ind i et fritidssamfund, hvor der må skabes nye udfoldelsesmuligheder.

Samtidig er der naturligvis en helt direkte interesse fra teaterforeningens side i at få forbedrede lokalefaciliteter. Herom siger han:

— Kinopalæet dækkede behovet, indtil den landsdækkende abonnementsordning blev indført i 1974. Herefter blev der større publikumsinteresse og også større kritik af lokaleforholdene, hvor den deciderede kukkassescene ikke giver mulighed for alternativt eksperimenterende teater.

Mulighederne for at ombygge Kinopalæet har vist sig ikke at være realistiske. Herluf Christiansens ønske til et nyt teaterum er bl.a. at der skal være plads til 700 tilskuere med Kinopalæets 587. Herudover ønsker han en sal med plads til det halve, samt en mulighed for, at denne sal igen kan deles. Ideen er, at alle teaterformer skal tilgodeses.

Randers Teaterforening har kun noget med børneteater at gøre i Randers Festuge, hvor der af de kommunale tilskud er afsat ca. 45.000 kr. til børneteater. Pengene bliver udelukkende brugt til gadeteater, hvor Herluf Christiansen mener, at børnenes engagement kan smitte af på forældrenes teaterinteresse.

Om organiseringen af børneteaterindkøb iøvrigt siger han:

— Det er mit indtryk, at det kører godt uden for vores regi. Hvis vi gik ind i det, kunne vi risikere at ødelægge noget. Vi skal være glade for, at børneteaterindkøbene ikke foretages centralt, for det betyder, at mange flere er aktive på området. Og det vil ikke tjene noget formål, at vi som teaterforening rager noget fra nogle andre, slutter Herluf Christiansen.

HER SES TEATER

Husets Teater
Bil. tlf.: 01-13 13 76
Den herlige stad — revy
Husets Teater
Voksne
28/7-31/8 ma.-lø. kl. 19.30

Husets Teater
Bil. tlf.: 01-13 13 76
Undergrund
Anne Wedike
Voksne
6/9-28/9 ma.-lø. kl. 19.30

Maribo

Blåsenborgskolen, Blåsenborg
Allé, Maribo
Bil. tlf.: 03-88 39 40
En hjertesag
Bjørneteatret
3 år og opefter
lørdag d. 1/6

Nykøbing F.

Kringelborgs Lade, Grønsundsvvej
123, 4800 Nykøbing F
Bil. tlf.: 03-85 78 81 (kl. 10-14)
Egnsspillet »På Herrens Mark«
Teatergruppen Masken og ca. 100
amatører
Familieforestilling fra 10 år
23/6-7/7 (undtagen mandage) kl.
19.30

Ringsted

Musiktribunen ved
anlægspavillonen
Bil. tlf.: 03-61 42 46 (gratis)
Mester Jakel Teater
Vingesuset
3-10 år
13. juni kl. 19
Musiktribunen ved
anlægspavillonen
Bil. tlf.: 03-61 42 46 (gratis)
Kong Lindorm
Vingesuset
6-12 år
29. august kl. 19

Århus

Århus Teater Akademi, Klosterport
4 o.g.
Bil. tlf.: Århus billetbureau 06-13
05 44
Madame Bovary — Downtown
Teatret Marquez
18 år og op
1. juni kl. 20.00 og 4.-5. juni kl. 20.00

Århus Teater Akademi, Klosterport
4 o.g.
Bil. tlf.: Århus billetbureau 06-13
05 44
Kroppen er et digt ... kærligheden
en sang
Teatret Marquez
16 år og op
1. juni kl. 20.00 og 6.-7. juni kl. 20.00

Der tages forbehold for ændringer
af de anførte arrangementer.

Listen indeholder forestillinger
på spillesteder, hvortil der er of-
fentlig adgang. Listen dækker
perioden 1. juni til 1. september.
Deadline for optagelse af arran-
gementer til næste nummer af
Børneteateravisen er torsdag d.
1. august. Listen i næste num-
mer vil dække perioden 1. sep-
tember til 1. december. Oplys-
ningerne sendes til Børneteater-
avisen, Teatercentrum, Frede-
riksborggade 20, 3. th., 1360
Kbh. K.

I sommerens løb vil der rundt i
landet være mere eller mindre
teaterlignende optræden i for-
bindelse med byfester, dyrskuer
osv. Da redaktionen kun har
modtaget meddelelse om ganske
få af disse arrangementer, og da
flere af dem vi har modtaget ikke
på forhånd er stedsfæstede, har vi
afstået fra at bringe en oversigt
over disse arrangementer.

Bornholm

Olsker Centralskole, Tøjn
Bil. tlf.: 03-95 44 83 el. 03-99 82 60
Brudstykker af en stenhuggers
dagbog
Ø-Gruppen
14 år og opefter
Tirsdage og onsdage i maj-juni-aug-
sept. kl. 19.30

København

Husets Teater
Bil. tlf.: 01-13 13 76
Teatersport
Turnus
0 år og op
18/5-15/6 ma.-lø. kl. 19.30
Café Liva
Folk i Danmark
Iben Plesner, Ole Rasmus Møller,
Gitte Naur, Ivar Greiner
Voksne
20/5-18/6

Lejrskole på Bornholm kan også være teater

At skulle til Bornholm på lejrskole står sikkert
for mange elever og lærere som noget med Ham-
mershus, klipper, røgede sild, Brændegårdsha-
ven, Dueodde og meget mere. Men vel næppe så
meget med teater.

Ø-Gruppen har besluttet at gøre et forsøg på at
tilføre lejrskolerne en mulighed for en oplevelse
mere. For vel er Bornholm dejlig og skal selvføl-
gelig også opleves, men vi mener bl.a. at en tea-
teroplevelse må være sagen.

Vores nyeste ungdomsstykke handler om en
mand, en skæbne blandt mange, men også om et
fag, der er specielt for Bornholm. Øen er som be-
kendt fyldt med granit. Den er blevet brudt gen-
nem generationer og ligger nu spredt overalt i
Danmark som brosten, kantsten, som sokler på
Nationalmuseet, som gravsten og mange andre
ting. Granitten bliver også brudt i dag, omend på
en lidt anden måde end i gamle dage. Faget er jo
blevet industrialiseret og antallet af stenhuggere
er faldet fra ca. 2.000 mand i 30'erne til ca. 50
mand i dag.

Nu har eleverne chancen for at opleve og arbej-
de i et stenbrud om dagen og se en teaterforestil-
ling om aftenen.

I Allinge findes et arbejdende museum, Mose-
løkken, hvor eleverne får hjælp og instruktion af
ældre stenhuggere og selv kan prøve kræfter med
granitten, lave deres egen brosten. Og den kan jo
i disse tider anvendes til mange udmærkede ting.

Ø-Gruppen har indledt et samarbejde med mu-
seet, således at der på museet, som iøvrigt også
har ydet ekspertise til teaterstykket, findes en
plancheudstilling samt materiale, der omhandler
forestillingen.

På Olsker centralskole opføres forestillingen så
i maj-juni-august og september, to gange ugent-
ligt. Forestillingen tager sin begyndelse i tidernes
morgen, da urtidsmennesket opdagede stenen og
går helt op til i dag.

Vi kommer ind på Stauningtiden, Kanslergade-
forliget, Svenskertiden på Bornholm, italienernes
indflydelse på faget, men sandelig også på fattig-
dommen, den store børnerigdom og mange andre
ting.

Vores forventninger til et sådant samarbejde
er, at vi håber eleverne får en dybere indsigt og
forståelse for en tid, der var engang, samt en tæt
og stærk teateroplevelse.

Billetterne købes iøvrigt hos Ø-Gruppen tlf. 03-
95 44 83 eller 03-99 82 60.

★ ★ ★ ★ ★ REPERTOIRE ★ ★ ★ ★ ★

Teatergruppen Marquez

Postbox 368, 8100 Århus C
Tlf. 06-16 03 36 man-fr. 9-13

Madame Bovary — Downtown

Sally er en nulevende kvinde fra stor-
byen. Hendes ægteskab har ikke ind-
friet hendes drømme, hun har lige som
Emma fra Flauberts roman »Madame
Bovary« i hemmelighed haft elskere
og flørtet med en livsstil fuld af liden-
skab og storhed.

Emma Bovary, som boede i en lille
provinsby i Frankrig, ønskede sig til
Paris, og Sally, som allerede er bosat i
storbyen, tynges af ikke at have erob-
ret den position, som hun føler sig
værdig og bestemt til. For begge
kvinder repræsenterer Paris »... et liv

hævet over alle andre, mellem himmel
og jord, i de store storme, noget sub-
limt.« (Gustave Flaubert)

Vi møder Sally, når hun upåagtet
søger tilflugt i en tom og glemt gara-
ge »Downtown« og her omskaber sin
tilværelses betingelser, iscenesætter
et andet liv.

Forestillingens sprog er engelsk på
grund af dennes miljø, herunder de
musikalske virkemidler.

Tekstmaterialet er foruden egne
tekster fragmenter fra The New York
Times, The Wall Street Journal, Gu-
stave Flaubert, Ronald D. Laing og
William Shakespeare.

Aldersgruppe: voksne og unge
Tilskuerantal: max. 100
Turnéperiode: hele året — fra 1. april
85
Pris: kr. 2.500,- + moms kr. 550,-, ialt
kr. 3.050,-
Tekniske krav: 380 V, mørklægning
ønskelig
Opstillingstid: 2 timer
Spilleplads: 6×6×3,5 m (loftshøjde)
Medvirkende: Anna Lica
Instruktion: Tage Larsen

Foto: Jan Rüs

FESTIVAL

Verdens største børneteaterfestival blev i april afviklet i Helsingør med ca. 70 teatergrupper. Her bringes nogle subjektive indtryk fra en festlig uge og nogle overvejelser for fremtiden.

Af Magnus Brandstrup

Engang var den årlige børneteaterfestival noget helt, helt andet. For 10-15 år siden mødtes teatergrupper fra hele landet i specielt udvalgte egne af landet for at manifestere et fremvoksende alternativt teater, der ville noget andet med børnene end den gamle skolescene.

Man udvalgte specielt de lokalsamfund, hvor der ikke blev ofret penge og energi på børneteater. Man mødtes for at manifestere sig og for at skabe behov.

Salgsmesse

I dag har festivalen udviklet sig mere og mere til en salgsmesse, hvor opkøbere fra hele landet møder op for at besigtige varen, før de køber.

Efterhånden har også teatrene indstillet sig på denne situation, selv om mange stadig hævder det modsatte og hæver fanen med den kulturelle manifestation.

Hvad der har tegnet sig gennem de senere år, blev endnu mere tydeligt i Helsingør. Gruppernes salgsudstillinger er blevet smartere og større. En enkelt havde endog opstillet TV, hvor man viste video-spots fra gruppens forestillinger.

Den ene flotte brochure efter den anden lå i stakkevis overalt og overbød hinanden.

Fra grupperne og opkøberne lyder det enstemmigt, at stadigt flere ikke vil købe en forestilling, før de selv har set den. Og det er der jo ikke noget at sige til. Men det giver problemer, at den eneste oplagte lejlighed er på den årlige børneteaterfestival.

Lad mig nævne problemerne og påstandene:

1. Det er fordyrende for teaterprodukterne, at mange grupper er nødt til at producere deres forestillinger færdig til festivalen i april, selv om de først skal spille det følgende efterår eller forår. Det betyder, at teatrene må bruge den gode turné-tid i foråret for at opsætte nye forestillinger i stedet for at spille penge hjem. Samtidig må de hyre instruktører i to omgange.

Teaterravnen under festival-optøget (foto: Per Bauer)

Er tiden løbet fra børneteater-festival

Den 15. børneteaterfestival slog alle rekorder, men giver også anledning til nyvurderinger

Dels til opsætningen og senere til genopsætningen. Endnu vanskeligere bliver det, hvis grupperne hyrer gæsteskuespillere, som man bliver nødt til at ansætte i forskudte perioder.

2. Festivalforestillinger er ikke rigtige børneforestillinger, fordi der er for få børn. Specielt ved de forestillinger, der lever på børnenes reaktioner er det et problem. Jeg så f.eks. en småbørnsforestilling med ca. 10 forknytte børn i forgrunden og 50 voksne i en massiv og drøbende kødrand bagved. Det blev en forfærdelig og kedsommelig forestilling.

De efterhånden mange professionelle opkøbere kan givetvis gennemskue denne situation, men for de nye på feltet giver det let en forkert oplevelse.

3. Den lokale befolkning — dem som festivalen også henvender sig til ved weekend-forestillingerne — de får ikke den fulde valuta for de penge, kommunen har skudt i projektet.

Situationen er nemlig ofte den, at de professionelle smagsdommere har en utrolig evne til at organisere sig, så de får billetter til netop de forestillinger, de på forhånd har hørt er gode. Selv om festival-arrangørerne nøje prøver at undgå, at nogle bliver favoriserede ved udlevering af billetter, er der dog et tydeligt mønster. Lokalbefolkningen med deres børn er mest heldige med at få billetter til de dårligste forestillinger. Og guderne skal vide, at der er rigelig repræsentation i denne kategori. — Men det er jo et frit marked.

4. Festivalen er blevet så stor, at det efterhånden kun er byer med helt specielle indkvarteringsmu-

ligheder og med prestigehungrende byråd, der er i stand til at rumme så stort et arrangement.

Stort arbejde

Nu skal dette indlæg ikke kun være en total nedsabling af børneteaterfestivalerne, men det er vigtigt at trække aspekterne frem for i det mindste at rejse en diskussion og opfordre til overvejelse — og måske besindelse.

Det er ikke uden grund, at næsten alle landets trykte og æterbårne medier i dagene før og under festivalen i Helsingør i tavshed lod begivenheden passere — Verdens største børneteaterfestival. Ikke rigtig nogen nyhed — ikke rigtig noget at skrive hjem om.

Der ofres i hundredtusindvis af offentlige kroner på festivalen, og i hundredevis af teaterfolk ofrer en utrolig energi og mange penge. En stor del af arbejdet i Teatercentrum er helliget den årlige festival. Måske burde man endnu engang overveje, om der var andre måder.

Andre måder

Jeg vil her opridse nogle af de andre måder, der allerede er under diskussion i teaterkredse. Og fremhæve de positive og negative sider herved:

1. Teatrene og Teatercentrum skulle tage konsekvensen af situationen og grundlæggende satse på festivalen som salgsmesse. Det vil indebære, at man mere direkte tilrettelægger messen for køberne, og gav køberne specielle forhold og rettigheder. For eksempel skulle de på forhånd kunne sikre sig billetter til bestemte forestillinger. Det ville givet have en gunstig effekt på, at flere hjemmefra ville få penge til at rejse til messe. Samtidig burde teatrene holde op med at give ondt af sig, fordi nogle er smartere end andre til at gøre opmærksom på sig selv.

De negative sider af en sådan salgsmesse vil være, at det vil være de kapital- og PR-stærke grupper, der vil stå stærkest. Det vil gå ud over den rest af sammenhold, der trods alt stadig eksisterer mellem grupperne.

Endvidere vil der næppe blive plads til børnepublikummet på en børneteater-messe.

Det store problem ved at ændre festival til messe vil dog være økonomien. Det vil givet være vanskeligere at overbevise kommuner, amter og kulturministeriet om, at det er en god investering at ofre mange hundrede tusinde kroner på noget, der vil virke temmelig meget mere kommercielt, end festivalerne fremstår i dag.

Det er helt klart, at børneteater-aftagerne vil hilse en messe meget velkommen. De fleste opfatter den som sådan i forvejen og har vanskeligt ved at forstå de restriktioner, de risikerer at blive mødt med, når f.eks. de bliver udelukket fra en forestilling, fordi teatergruppen foretrækker børn for voksne.

Flere og mindre

2. I stedet for én stor festival kunne man lave to eller flere mindre.

Det ville betyde, at også mindre lokalsamfund kunne få del i

festivalens glæder. At en sådan festival kan forløbe på en mindre hektisk og meget givende facon kunne bl.a. konstateres ved regionsfestivalen for BTS-grupper i Brødstrup.

En opdeling af festivalen vil naturligvis betyde mere besvær for opkøberne, men der ville være langt større kulturpolitiske perspektiver i det. I forhold til den lokale befolkning virkede det faktisk som en større manifestation i Brødstrup end i Helsingør. De mindre festivaler ville endvidere være langt mindre arbejdskrævende — også sammenlagt — for Teatercentrum, som hermed ville få frigjort nogle kræfter, som kunne bruges på andet udadvendt informationsarbejde.

Det er jo ikke givet, at børneteatersagen er bedst tjent med, at så mange mandetimer lægges i festivaltilrettelæggelse. Der er jo masser af andre informationskanaler, man kunne begynde at interessere sig for. Det kunne måske være en idé at lave TV om, hvordan man skaffer børneteater til sin skole til udsendelse på de nye lokale TV-stationer. — Eller hvad ved jeg — mulighederne er mangfoldige.

En velfungerende ting ved de eksisterende festivaler er, at BTS-grupperne mødes en hel uge i forvejen og ser hinandens forestillinger og holder seminarer, hvor man kritiserer og vejleder hinanden.

Disse seminarer er ofte meget givtige, men spørgsmålet er, om man ikke kunne lave noget lignende i mindre målestok.

Turnéllister

3. Hvis der for alvor blev organiseret en central udsendelse af teatrene turnéllister, ville langt flere købere have mulighed for på deres hjemegn at se et meget stort udsnit af forestillingerne.

Hvis noget sådan kom til at stå alene, vil det nok skabe en vis nervøsitet hos grupperne, idet de kunne risikere, at ingen køber deres forestillinger, fordi ingen køber, før de har set dem opført.

Send ideer til BTA

Hvis der blandt læserne af Børneteateravisen er gode ideer om festival/messe, så skriv til redaktionen, så de kan indgå i den debat, der må og skal tages hul på hurtigst muligt.

Gadesjakkert gør klar til »De fantastiske fire«. Foto: Lars Johannesen.

Fra Batida's forestilling »Sitas hemmelighed«.

Man kan jo lære af alting

Line Traugott Olsen er elev på Statens Teaterskole. Hun fulgte årets børneteaterfestival og fortæller her om denne noget blandede oplevelse.

Af Randi K. Pedersen

For langt de fleste er den årligt tilbagevendende Børneteaterfestival noget, man udelukkende oplever som tilskuere til overflødighedshornet af forestillinger. Ganske vist er der til festivalen knyttet et seminar, men det er et lukket arrangement kun beregnet på teatergrupperne internt.

En undtagelse, der bekræfter reglen er førsteårseleverne ved landets teaterskoler, som hvert år har mulighed for at opleve såvel forestillinger som seminar uden at være direkte ansvarlig for nogen af delene. Eleverne deltager i seminarets diskussioner på linie med teatergruppernes medlemmer og vælger iverigt selv, hvad de vil se af forestillinger.

Børneteateravisen har talt med Line Traugott Olsen, elev på Statens Teaterskole i København, for at få et indtryk af, hvordan man som kommende skuespiller oplever festivalen.

Spærrer for fantasien

— Hvad synes du har været din største oplevelse på børneteaterfestivalen?

— Det har helt bestemt været deltagelsen i seminaret, falder svaret prompte fra Line. For mig personligt har det betydet, at jeg har fået en holdning til det, børne- og ungdomsteatret laver. Den går ud på, at jeg er blevet klar over, at jeg ikke som professionel vil bruge energi på ting, som gør, at man blokerer for hinanden. Det gælder selvfølgelig også på det etablerede teater. Men, forklarer Line, jeg synes, det virker, som om der er for meget i grupperne, jantelov og den slags, der spærrer for fantasiens frie spil i ensemblernes arbejde med det kunstneriske udtryk.

Om Børneteaterfestivalens enorme udbud af forestillinger siger Line:

— Jeg synes simpelthen, at der er alt for meget drøn på. De mange, forskellige indtryk, man får, kan ikke nå at bundfælde sig undervejs, og så ender man med for-

nemmelsen af et eller andet sammensurium. Iøvrigt må jeg indrømme, at jeg ud fra det, jeg har set, blev både skuffet og ærgerlig. Mange gange oplevede jeg, at der var en sær distance til det, man gerne ville sige publikum eller i det hele taget udtrykke.

Meget dårligt teater

Line tøver lidt, men siger så ligesud, at hun synes, hun har set meget, faktisk for meget dårligt teater, selvom hun bestemt også har oplevet noget, der var godt.

— Så begyndte jeg at spekulere over hvorfor, hvad der kunne være galt. En af tingene — tror jeg — er, at mange i grupperne ikke træner og arbejder dagligt for at dygtiggøre og udvikle sig, også når de ikke lige er igang med en forestilling. På den anden side har jeg da for eksempel også mødt en ny, ung gruppe, der var meget åben og modtagelig, selvom man kom med kritik. Også de havde problemer med at få formidlet det, de egentlig gerne ville. Men selvfølgelig er jo da godt klar over, at der også er en hel masse økonomi i det her.

— Kunne man ændre lidt på noget af det, synes du?

— Efter min mening er det simpelthen det håndværksmæssige niveau i en del af grupperne, det er galt med, forklarer Line. Jeg oplevede flere gange, at jeg simpelthen ikke kunne få fat i, hvad det var, forestillingerne ville fortælle. Det er ikke engagementet, der mangler, men viden og især bevidsthed om, hvordan man kunstnerisk får tingene udtrykt. Jeg vil ikke nævne navne, men selv det værste, jeg så på festivalen, rummede alligevel muligheder i sig, hvis gruppen havde været mere bevidst om virkemidlerne.

Uddannelse

Line understreger, at det både kræver en selvudvikling hos den enkelte skuespiller og mod til at turde give plads til de andre. Det gælder for børne- som for voksen-

teatret, siger hun og bemærker, at det nok også er et problem, at man som medlem af et børne- og ungdomsteater ikke får den nødvendige ro til at udvikle sig.

— Det er helt bestemt et økonomisk spørgsmål at skulle selvud-danne sig, siger Line, alligevel er det en vigtig opgave ikke at give op på trods af problemerne. Jeg tror for eksempel, at det kræver en meget højere grad af selvdisciplin end at gå på teaterskole. For grupperne gælder det jo hele tiden om sideløbende at sælge og spille forestillinger for at få det til at løbe rundt.

— Den bedste måde at ændre børne- og ungdomsteatrets forhold og niveau på er efter min mening at få en uddannelse, der retter sig mod børneteateret. Efter det, jeg har set på festivalen, tror jeg, at det er en nødvendighed for at komme videre, understreger Line.

— I øjeblikket opfatter jeg børneteateret som en slags grøft inden for teateruddannelsen, der ikke er nogen åbenhed omkring. Men egentlig synes jeg, det er noget værre vrøvl at tale om børneteater, for det er jo under alle omstændigheder teater, der kræver de samme forudsætninger.

Line fortæller, at hun netop af den grund er sikker på, at hun og hendes kammerater fra Teaterskolen ville være dukket op på børneteaterfestivalen under alle omstændigheder. Det vil sige, selvom de ikke var »sendt« af skolen med alt betalt. Hvilket må siges at være mere end rimeligt, da det er den eneste berøring, eleverne får med børne- og ungdomsteatret under hele deres tre-årige uddannelse.

Det bedste var svensk

— Man lærer jo af alt, bemærker Line, som antager, at kun økonomiske grunde kunne have fået nogle af eleverne til at blive væk, hvis det havde været op til dem selv at komme til festivalen.

— Tror du, at der er fordomme forbundet med det at spille for børn?

— Noget af det, der nok skal ændres for at udvikle børneteateret, er nogle fordomme hos uddannede skuespillere, fordi der ikke er prestige forbundet med at spille i grupperne. Det er noget, som støttes af pressens holdning til teatret. Hos mig og mine kammerater findes der vist nogle fordomme om, at børneteateret er alt for traditionelt. Der ligger en dyne af traditionel tankegang over dansk børneteater, som den bedste forestilling, jeg så, ikke havde. Men, jeg må desværre indrømme, at den var svensk, siger Line.

— Jeg synes også, der er for mange tabuer om, hvad man må sige til børn fra en scene. Det tror jeg stammer både fra grupperne selv og fra samfundet som sådan. Og så er der selvfølgelig også hele diskussionen om, hvorvidt teater for børn først og fremmest skal præsentere en politisk holdning, eller om man også giver plads for fantasien.

Firkantet pædagogik

— Ud fra det, jeg har set, er jeg mest tilbøjelig til at sige, at det pædagogisk alt for firkantede er temmelig fremtrædende. Børn kan jo sagtens opfatte tingene alligevel, selvom det ikke skæres ud i pap, synes Line. Og drejer det sig om små børn, har de jo endnu ikke alle de fordomme og tabuer, man må tage højde for hos voksne.

— På mig virkede det, som om meget af børneteateret ikke giver fantasien lov til at slå sig løs og udvikle sig. Jeg snakkede med nogle af grupperne om det, og de gav mig faktisk ret. De fleste kæmper hårdt med de alt for få økonomiske midler, men jeg tror, pengene kunne udnyttes bedre med en større viden om for eksempel noget så vigtigt som scenografi, mener Line.

— Var det sådanne ting, som I diskuterede på seminaret?

— Jeg oplevede faktisk, at det var svært at komme igennem med kritik på seminaret. Det var som om vi blev betragtet som mere eller mindre repræsenterende det etablerede teater. Da jeg stillede et direkte spørgsmål om rigtigheden af dette, fik jeg at vide, at hvis vi ville gå og pudse og nusse om hinanden i tre år på Teaterskolen, måtte vi da godt det!

— Det vil jeg sige dig, det gad jeg altså simpelthen ikke svare på, forklarer Line, der kan fortælle, at der også faldt en bemærkning om, at man i grupperne da gerne ville have uddannede skuespillere, men de var bare så svære at arbejde sammen med.

Kvalitätsdebat nødvendig

Reaktionen på teaterskoleelevernes kritik fortæller lidt om, hvor i hvert fald nogle af kommunikationsvanskelighederne ligger. Ligesom Line Taugott Olsens oplevelse af børneteaterfestivalen vidner om, at man heller ikke internt i børneteaterbevægelsen er ganske enige om, i hvilken retning man skal forsøge at udvikle sig. Eller om man for eksempel skal arbejde på at finde nogle udvælgelseskriterier for optagelse i BTS, Børneteatersammenslutningen. Noget, der tit har været til debat, og som Line mener, er en nødvendighed før eller siden.

Men først og sidst var det behovet for grundlæggende såvel som supplerende uddannelse, der åbenbart havde været det mest iøjnefaldende problem for øjeblikkets danske børne- og ungdomsteater. I hvert fald set med Lines øjne som en af de unge, nye kræfter, der forhåbentlig om nogle år vil være med til at føre gruppernes stærke traditioner videre.

Inden da må man krydse fingre og håbe på, at det uddannelsesprojekt for gruppeteatre, som BTS vil starte op på Odense Teater, vil give pote med et endnu bedre dansk børneteater til følge.

Øverst: Fra festivaloptøget.

Foto: Tonni Pomiklo.

Nederst: Fra La Luna's »Den blå time«. Foto: Jan Rüz.

Stor tilfredshed med brugerkonference

I forbindelse med børneteater-festivalen i Helsingør havde Helsingør Børneteater arrangeret en brugerkonference, hvor teaterfolk og formidlere kunne mødes om fælles problemer.

Der var generelt stor tilfredshed med arrangementet, og fornemmelsen af, at de to parter ofte går fejl af hinanden på grund af kommunikations-svigt, blev stort set bekræftet.

På konferencen var der meget stor diskussionslyst — specielt ved gruppearbejdet, som alle anbefalede bliver mere omfattende ved

eventuelt kommende konferencer.

Børneteateravisen vil forsøge løbende at samle de løse ender op omkring kommunikationen mellem teatre og brugere, og vi kan på det varmeste anbefale, at brugerkonferencen bliver en årligt tilbagevendende begivenhed.

På næste side bringes et par indlæg. I denne omgang er det brugerne, der får ordet.

Nye tanker før en ny teaterlov

Af Bent Jeppesen,
Helsingør Børneteater

Et af punkterne på brugerkonferencen var emnet:

Virker 50% refusionsordningen efter hensigten?

Når vi havde taget dette emne med, var det, fordi man ofte får stillet det spørgsmål: Hvordan får man disse penge. Og ofte er situationen, at kommunerne får refusionen hjem, men pengene bliver ikke givet videre til teaterformidlernes budget — til skoler og daginstitutioner. Det kræver en politisk beslutning at give disse penge tilbage til skolerne, enten ved at tage det med i budgettet, eller en principafgørelse om, at disse penge skal føres tilbage til brugerne. Og denne beslutning mangler mange steder, og så virker refusionsordningen ikke efter hensigten.

Der er hvert år en kamp om de knappe produktionsmidler, der gives til produktion af børneteater. Pengene fordeles i princippet af tre »glade givere«. Teaterlovens midler forvaltes af Kulturministeriet efter indstilling fra Teaterrådet. Amtskommunernes pulje, der med fordobling fra staten formidles af »Styrelsen for det rejsende Børneteater og Opsøgende Teater« og endelig kommer der produktionsstøtte fra kommuner, der er gået med i et egnsteaterprojekt. Flere af børneteatrene søger hvert år under flere af de mange paragraffer i teaterloven, og bliver så henvist fra den ene til den anden, får lidt her og lidt der. Og for egnsteatrene er fremtiden også usikker. Dueslagets afsked med Birkerød er blot et eksempel. Og det er svært at sikre den store bredde i dansk børneteater, når der er så mange om at

fordele pengene. Det er også svært for nye teaterinitiativer at komme med på tilskudsvognen.

Vi må derfor prøve at tænke i nye baner. Produktionsstøtten bør være primært en statsopgave, og tilskud til køb af børneteater må primært være en amtskommunal og kommunal opgave. Og ud fra disse hovedprincipper kunne jeg tænke mig regler, som jeg har beskrevet i det følgende:

Man kunne forestille sig en ordning, hvor 75% af midlerne til børne- og ungdomsteater blev givet til teatre, som fik flerårige tilskudsaftaler med kulturministeriet. Det er ofte meget fordyrende for de enkelte teatre, at de skal planlægge for et år ad gangen. Ofte har de planlagt projekter, som de senere må droppe, fordi pengene ikke kom i hus. Her kunne jeg forestille mig treårige kontrakter, der løb med

min. 1 års opsigelse til en 1. august. Med 30 mio. i total-puljen ville det give mulighed for støtte til:

5 teatre à 2 mio. kr. ... 10,0 mio.

5 teatre à 1 mio. kr. ... 5,0 mio.

15 teatre à ½ mio. kr. ... 7,5 mio.

20% af den samlede bevilling skal gives til nye teatre, nye projekter mv. Et teater kan maksimalt være under denne ordning i tre år. Her kunne bevilges:

15 portioner à 400.000 kr., ialt 6 mio. kr.

De sidste 5% af bevillingen kan gives til egnsteaterprojekter, hvor der gives én-gangsbevillinger til de kommuner, der selv vil spytte i kassen. Med ovennævnte bevillingsstøtte vil det være et samlet beløb på 1,5 mio. kr.

Men hvad så med egnsteatrene? Skal kommunerne ikke længere være med? Jo, det skal de selvfølgelig. Man kunne forestille sig en ordning, hvor amtskom-

munen medvirker med tilskud til køb af forestillinger. Eksempelvis kunne det være en amtskommunal opgave at give tilskud til hver enkelt forestilling på 30%, som teatrene selv henter direkte ved amtskommunerne. Og for de enkelte kommuner kunne tilskuddene være til lokaleudgifter og, hvis man som nu ønsker et egnsteater, at give produktionsstøtte som supplement til statens støtte.

En gang tanker, som jeg håber kan komme med i debatten om en ny teaterlov, og en bedre udnyttelse af midlerne til gavn for dansk børneteater.

PS: I Helsingør virker loven efter hensigten. Dette indlæg skal derfor ses ud fra en helhedsbetragtning.

Teater en naturlig del af livet på børnebiblioteket

Vibeke Albrechtsen fra Roskilde Bibliotek landede på brugerkonferencen ud efter BTS' holdning til bibliotekerne og fortalte i sit indlæg bl.a. om problemer med aldersgrænser og om de voksnes muligheder for at se børneteater:

Hvad har børneteater overhovedet med biblioteker at gøre? Er den vigtigste opgave ikke at få børneteateret ud i børnenes eget miljø — nemlig institutionerne?

Det skulle man i hvert fald tro, hvis man fulgte BTS' fremstød med 10% rabat ved salg af teaterforestillinger til børneinstitutionerne. Fremstødet blev fulgt af en række artikler i »Børn og Unge«, hvor en af overskrifterne lød: »Børneteateret er i krise. Især er der problemer for de opsøgende børneteatergrupper, fordi institutionerne ikke har råd til hver især at bestille en forestilling. Det betyder flere centrale forestillinger, bl.a. på

biblioteker, hvor en masse børn bliver stuvet sammen.«

Sådan opfatter vi som børnebibliotekater ikke vore teaterforestillinger. Vi opfatter dem tværtimod som en forlængelse af vores daglige arbejde, en anden måde at formidle de samme budskaber på. Somme tider tager teateret udgangspunkt i en kendt og elsket bog, eller en ret ukendt bog bliver pludselig kendt og læst, fordi et teaterstykke har vakt opmærksomhed. Men det er klart, at teaterstykket også i sig selv har været uden bogligt forlæg.

Dertil kommer, at børnebibliotekerne, som de bruges i dag de fleste steder er en vigtig del af børnenes miljø. I institutionerne kan børnene og pædagogerne sammen bearbejde teateroplevelsen, og det er godt. I børnebiblioteket har vi mulighed for at lægge forestillingerne uden for normal arbejdstid, så børn og forældre kan komme sammen. Det er vigtigt, at børn og voksne får mulighed for disse fællesoplevelser. I mange kommuner er det måske de voksnes eneste mulighed for at opleve

børneteater — og uanset hvor vigtige børnene er i børneteater-sammenhæng, er det de voksnes støtte, vi har brug for, bl.a. når vi kæmper for at bevare arrangementskontoen.

Aldersgrænser

Det er klart, at det må være sværere for teatergrupperne at spille på biblioteket. Her er børnene tilfældigt sammenbragte — lidt mere utrygge end sammen med de kendte børn i institutionen. Ved biblioteksforestillinger sidder man ofte med en uhomogen gruppe med overvægt af 3-4 årige. Nogle af de forestillinger, der fungerer i institutionssammenhæng fra 3-7 år, burde måske hedde fra 4 år i bibliotekssammenhæng. Det burde være en selvfølge, at bibliotekaren så forestillingen inden bestillingen og vurderede den i forhold til sit publikum. Desværre er det langt fra alle kommuner, der er indstillede på at sende bibliotekarer til børneteaterfestivalen, derfor ville det være fint, hvis teatergrupperne tog dette med i overvejelserne ved

aldersangivelsen for den enkelte forestilling.

Netop overholdelsen af aldersgrænserne har indimellem givet gnidninger i samarbejdet mellem teatergrupper og biblioteker. Vi gør, hvad vi kan for at overholde aldersgrænserne, dels ved i annonceringen at gøre opmærksom på hvilken aldersgruppe forestillingen henvender sig til, dels ved at forhøre os om børnenes alder ved billetudleveringen. Når det af og til kikser, tror jeg ikke det skyldes bibliotekarernes udvilje, men nok snarere forældrenes uvidenhed om, hvad børneteater er. Når det gælder film, f.eks. Ronja Røverdatter, der frarådes til børn under 7 år, kan man frit og uden indblanding tage sin 5-årige med, men sådan er det ikke til børneteater. Den bedste måde at løse problemet på er sikkert en »oplysningskampagne«, vi må gøre mere ud af at fortælle om børneteateret, hvordan stykkerne opbygges, og hvor anderledes en forestilling kan falde ud, hvis publikum ikke har den »rette alder«. Derfor ville det også have været rart, hvis man på børneteaterfestivalen havde gjort mere ud af at overholde aldersgrænserne.

Lokaleforhold

Det teatergrupperne ofte sukker over, når der spilles på bibliote-

kerne er lokaleforholdene. Der er ofte tale om små, lavloftede lokaler med dårlig udluftning. Lokaler der bliver brugt til mange andre formål. Vi bliver dertil spurgt: »Kunne I ikke låne en gymnastiksal i stedet!« Det kunne måske lade sig gøre i nogle tilfælde. Men vi synes, at det er fantastisk vigtigt, at teaterforestillingerne spilles på biblioteket for at understrege at børneteater er en naturlig og selvfølgelig del af livet på børnebiblioteket.

Vi opnår sikkert aldrig at få lige så mange teaterforestillinger, som vi har bøger på bibliotekerne, men vi vil gerne arbejde for mange flere forestillinger i bibliotekssammenhæng. Et børnebibliotek uden børneteaterforestillinger er klart et fattigere børnebibliotek.

FESTIVAL

Teater-kaskader over små-øerne

To spændende teater-turneer til de helt små spillesteder

Børneteateret Kaskadeteatret har fået 42.000 kr. af kulturministeriet til at spille teater på syv små øer.

Det danske Teater har fået 374.000 kr. af kulturministeriet til et forsamlingshusprojekt, hvor også nogle øer vil få besøg.

Kaskadeteatret har prøvet det to gange før — med stor succes. For Det danske Teater er det første gang, og pengene er givet i forbindelse med en ny lov om nye teaterinitiativer.

Kaskadeteatret har lejet en to-mastet skonnert inklusiv besætning og sejler rundt til øerne Samsø, Anholt, Sejrø, Omø, Femø, Fejø og Askø i den sidste uge af august og første uge af september.

Der vil blive opført to forestillinger på hver ø. Den ene

forestilling bliver spillet gratis og er for mindre børn. Den anden spilles om aftenen og bliver en familieforestilling.

Det er tredje gang, Kaskadeteatret drager på sejlene turné.

I forvejen har Kaskadeteatret været rundt på øerne for at forberede turneen. Finde egnede spillesteder på værthuse, i lader, forsamlingshuse, osv. Og så skal det undersøges, om skibet kan gå ind i havnen, om kulisser kan blive transporteret til spillestedet osv.

Ved denne turné er det vigtigt for teatret, at alle øernes beboere deltager. Det har man tidligere gjort ved personligt at invitere alle, så snart skibet var i havn.

Ø-turneen bliver i øvrigt arrangeret i et samarbejde med

lokale repræsentanter for Sammenslutningen af Småøer.

Kaskadeteatret finder det vigtigt at spille på øerne. For her ser man aldrig teater. Det sker, at ø-børnene bliver inviteret til børneteater på fastlandet, og de får nu muligheden for at invitere deres kammerater til teater på deres ø.

Kaskadeteatrets forestillinger vil i øvrigt på flere øer blive udbygget med andre festligheder. Nogle steder kan man ligefrem tale om en kulturudveksling.

Projektet, der er planlagt af Det danske Teater, vil blive afviklet i et samarbejde med Storstrøms amt. Det er planen, at samtlige forsamlingshuse og skoler med interesse for sagen skal se forestillingen. Herunder bliver også besøg på nogle øer. Man regner med ca. 75 opførelser af forestillingen. Og det de skal se? Jo, det bliver »Gøngehøvdingen« med Jesper Klein og Flemming Jensen samt en guitarist.

En omtale fra Kaskadeteatrets sidste ø-turné i 1983.

Teatereksp eksperimenter med statsstøtte

Teaterrådet har fordelt penge til landsdels-scenerne, Det rejsende Landsteater og til enkeltprojekter.

Med den seneste revision af teaterloven var den mest markante ændring, at der blev afsat ekstrabevillinger til eksperimenter og nye initiativer.

Landsdels-scenerne får årligt godt 800.000 kr. Det samme beløb til Det rejsende Landsteater, og godt fire millioner til øvrige eksperimenter. For landsdels-scenerne og Det rejsende Landsteater gælder loven dels eksperimenter og nye initiativer, for de øvrige er det kun til eksperimenter.

Det var naturligvis spændende at se, hvilke projekter teatrene rundt omkring stillede op med, og at se hvilke der fandt sympati hos

Teaterrådet, der har udvalgt projekterne.

Ifølge rådets formand, Bjørn Lense Møller, har rådet brugt en noget skarpere målestok for, hvad der er eksperimenter, end teatrene har.

De to gange 800.000 kr. er blevet til hver 1,2 mio., idet der er bevilget for 1½ år, mens der kun er disponeret over 1,7 mio. af den store pulje. — Der er altså mulighed for at sætte ind med støtte til helt nye ideer.

Projekterne

Ålborg Teater får 420.000 kr. til et initiativ, hvor man vil inddrage unge i et samarbejde omkring en teaterforestilling, hvor hensigten er at gøre teatret til en meningsfuld udtryksform for de unge.

Fiolteatret får 428.000 kr. til forestillingen »Vesterbro om Vesterbro«, hvor teatrets professionelle skuespillere skal spille sammen med amatører fra Den Rytmiske Aftenskole. Forestillingen bliver et stort egnsteaterprojekt om livet på Vesterbro.

Folketeatret får 100.000 kr. til en fabel for et ungdomspublikum om arbejdsløshed til opførelse på Ung Scene og siden skal den på turné rundt i landet.

Gladsaxe Teater får 300.000 kr. til at ansætte Ann Crosset/Cher Geurtze's danseensemble på teatret. Det er hensigten, at teatrets

tre produktioner i 1985/86 skal skabes i et tæt og løbende samarbejde med de to dansere.

Det danske Teater får 374.000 kr. til en miniudgave af »Gøngehøvdingen«, der i et samarbejde med Storstrøms Amt skal opsøge publikum på mindre øer og mindre lokalsamfund.

Hvidovre Teater får 374.000 kr. til musicalen »Himmelhund! Himmelhund!«, der sigter mod et bredt publikum på 12-14 år og op efter. Teatret får pengene for initiativet med at betjene ungdomspublikummet, da dette er sjældent i Det rejsende Landsteater.

Den jyske Opera får 500.000 kr. for sit initiativ med opførelse af Wagners »Siegfried«, som er den tredje opera i den samlede fremførelse af »Nibelungs Ring«. Teaterrådet vil dog ikke samtidig love, at operaen også får penge til den fjerde del.

Øvrige projekter

Baggårdsteatret og Banden får 250.000 kr. til opsætning af »Marathondansen« som ungdoms/voksenforestilling. Pengene bevilges specielt, fordi der er tale om at samarbejde de to teatrets erfaringer og spillestil. Det forsøgsmæssige i projektet ligger endvidere i det musikalske og i samspillet med publikum.

Morten Grue får 318.500 kr. til en dukketeaterforestilling for

voksne. Det handler om Brechts »De syv dødsyndere« med en af Østeuropas førende dukketeaterinstruktører Peter Waschinsky, DDR, som instruktør. Morten Grue ønsker at skabe et permanent dukketeater med forestillinger for et voksent publikum.

5 Fatale får 220.000 kr. til forestillingen »Undergrund«. Støtten gives, for at gruppen kan videreudvikle erfaringerne med dramatiske udtryk for et kvindeligt univers, og fordi det sker i samarbejde med Dramatikerstudio.

Teatret Himmel og Hav får 100.000 kr. til at producere »Kommisk Eksperiment« som en fortsættelse af gruppens arbejde med det teatraliske udtryks forenkling, hvor spillets enkeltdele åbner for »komiske« sammenhænge, der rækker ud over de konkrete situationer.

Kirsten Jensen m.fl. får 211.000 kr. til en forestilling »Vold og Æmhed« bygget over Lean Nielsens digtning i en eksperimenterende

form med cyklen som det centrale midtpunkt. Projektet finder Teaterrådet støttestøttende, fordi det er et forsøg på at omsætte lyrik i fysiske udtryk som forlængelse af harmonier og kontraster til ordenes liv, og i vekselvirkningen mellem rum, ord, lyd og mennesker.

Teatret ved Sorte Hest får 244.940 kr. til en forestilling »Iagttageren« om Niels Bohr, atomtruslen og nedrustningsforhandlingerne. Projektet skal videreudvikle gruppens særlige uhåndgribelige dramatiske spillestil i indkredsningen af en moderne mytologisk figur, Niels Bohr.

Marianne Tønsberg får 100.000 kr. til en forestilling om isolation under varetægtsfængsling. Forestillingen skal vises i fængsler for de indsatte og for personalet.

Vandrefalken får 69.800 kr. til forestillingen »Indvielse«, som Teaterrådet finder vil videreudvikle enmandsteatret over mod det mytiske — mod nye dimensioner.

Sidst!

Teatergruppen Artibus har modtaget støtte over eksperimentparagraffen på 380.000 kr. til forestillingen »Oprørets by«, der i perioden 7. juni til 6. juli opføres i Den grå Hal på Christiania. Til det store teatereksp er Artibus' faste skuespillerstab udvidet, således at ca. 30 medvirker i forestillingen.

De unge og teatret

I næste nummer af Børneteateravisen vil vi dykke ned i problematikken omkring de unges teaterforbrug — eller mangel på samme. Send dine ideer, indlæg, sure opstød, eksempler på gode initiativer osv. til redaktøren allerede nu.

Regions-festival med stor succes

**13 midt- og nordjyske BTS-grupper
viste 18 forestillinger i Brædstrup**

For 6. gang har Børneteatersammenslutningens region Midt- og Nordjylland afholdt teaterfestival. Det skete i weekenden d. 11. og 12. maj, hvor 13 grupper viste 18 forestillinger.

Arrangementet blev en stor publikums-succes. På forhånd havde en del købere af børne- og ungdomsteater bestilt billetter. Og det var mennesker, der i flere tilfælde kom langvejs fra.

Jan Torp fra Kaskadeteatret, der havde arrangeret festivalen, fortæller, at der i weekenden var publikum nok til, at man kunne have spillet dobbelt så mange forestillinger.

Han fortæller videre, at formålet med disse regionsfestivaler er at give brugerne i det område, hvor teatrene er hjemmehørende, lejlighed til at se, hvad der bydes på.

Det er jo et kendt paradoks, at mange grupper mest spiller alle mulige andre steder i landet end i deres lokalområde.

Et andet formål er, at grupperne får lejlighed til at mødes og se hinandens forestillinger. Og endelig har det også betydning, at det arrangerende teater — i dette tilfælde Kaskadeteatret — kan drage lokale fordele af arrangementet.

Festivalen i Brædstrup fik tilskud fra Vejle Amtsråd og Brædstrup kommune på 10.000 kr. fra hver. Pengene er for størstedelen brugt til PR for arrangementet. Således fik alle børn i Brædstrup kommune et program med hjem gennem skolerne.

Alle weekendens forestillinger blev spillet gratis på Brædstrup skole.